

International Centre for Chemical
Safety and Security

MIĘDZYNARODOWE FORUM WARSZAWA-KIJÓW

***Rozwój współpracy w zmniejszeniu zagrożeń
chemicznych, umacnianiu bezpieczeństwa chemicznego
oraz ochotniczych straży pożarnych***

Warszawa, 24 kwietnia 2017 r
Ministerstwo Środowiska, Warszawa, ul. Wawelska 52-54, sala 324B

Spis treści

STRESZCZENIE	4
AGENDA.....	7
ZAŁĄCZNIK 1	9
WYSTĄPIENIE OTWIERAJĄCE MAREK HALINIAK	11
WYSTĄPIENIE OTWIERAJĄCE AMB. VAIDOTAS VERBA.....	12
KOORDYNATOR PROJEKTU OBWE NA UKRAINIE	12
PREZENTACJA KRZYSZTOFA MALESY	14
PREZENTACJA - MAREK KUBERSKI.....	16
VIDEO-WYSTĄPIENIE - DAVID WULF	20
VIDEO-WYSTĄPIENIE - DANYK ANDRIJ	22
WYSTĄPIENIE - BORYS PLATKEVYCH	23
WYSTĄPIENIE - AMB. KRZYSZTOF PATUREJ	25
WYSTĄPIENIE-PREZENTACJA - VASYL KARABYN	28
WYSTĄPIENIE-PREZENTACJA - ALLA YUSHCHUK	33
PREZENTACJA PAN ANDRZEJ PUKA	37
WYSTĄPIENIE PAN VOLODYMYR TIMOFEEV.....	41
WYSTĄPIENIE - GENERAŁ-MAJOR IVAN KRISA	43
WYSTĄPIENIE MYKHAILO BAITALA	45
PREZENTACJA - ZDZISŁAW SALAMONOWICZ.....	50
PREZENTACJA - JULIA MAZUR	54
WYSTĄPIENIE DARIUSZ MARCZYŃSKI	57

DEKLARACJA FORUM.....	60
KOMUNIKAT PRASOWY	62
LISTA UCZESTNIKÓW	64

STRESZCZENIE

MIĘDZYNARODOWE FORUM WARSZAWA-KIJÓW

Rozwój współpracy w zmniejszeniu zagrożeń chemicznych, umacnianiu bezpieczeństwa chemicznego oraz ochotniczych straży pożarnych

Warszawa, 24 kwietnia 2017 r

Ministerstwo Środowiska, ul. Wawelska 52-54 (sala 324 B), Warszawa

I. **STRESZCZENIE** - współpraca w zakresie bezpieczeństwa chemicznego - ważne instrumenty umacniania bezpieczeństwa państwa i regionu oraz redukcji zagrożeń chemicznych

Zagrożenia chemiczne utrzymują się na wysokim poziomie na Ukrainie, co potwierdził kompleksowy przegląd dotyczący bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie. Rosną obawy co do dalszego pogorszenia sytuacji w obszarze chemicznym na Ukrainie, zwłaszcza w związku z utrzymującym się kryzysem na wschodzie Ukrainy. Wiele obiektów i zakładów chemicznych zostało porzuconych. Utrzymuje się zagrożenie nielegalnego handlu toksycznymi substancjami chemicznymi i katastrofami chemicznymi i ekologicznymi w obszarze Donbasu. Wejście w życie umowy o wolnym handlu zwiększy przepływ chemikaliów, co wymaga umocnienia kontroli granicznej i tranzytowej.

1. Forum Warszawa-Kijów jest współorganizowane przez Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS) w Warszawie i Ukraiński Związek Bezpieczeństwa Technicznego (USPTB), we współpracy z Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska i Koordynatorem Biura Projektów OBWE w Kijowie, z udziałem partnerów krajowych i zagranicznych rządów i organizacji międzynarodowych, w tym OPCW i INTERPOL'u.

2. Forum Warszawa-Kijów kontynuuje współpracę zainicjowaną w trakcie Ukraińskiego Forum Bezpieczeństwa Chemicznego w dniu 18 kwietnia 2016 r., podczas bardzo udanego globalnego szczytu bezpieczeństwa chemicznego (www.chemss2016.org) w Kielcach. W rezultacie Ukraińskiego Forum Bezpieczeństwa Chemicznego utworzono sieć kontaktów z partnerami ukraińskimi i w regionie Europy Wschodniej na rzecz rozwoju komunikacji i współpracy w celu zmniejszenia zagrożeń i chemicznych i redukcji ryzyka na poziomie narodowym i regionalnym.

3. W Forum uczestniczyć będą partnerzy ukraińscy z instytucji rządowych, przemysłu i organizacji branżowych, uczelni, w tym z regionu Donbasu, Kijowa i Lwowa, przedstawiciele polskich instytucji i przemysłu, organizacje międzynarodowe oraz państw, które aktywnie wspierają rozwój bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie.

4. Forum przedstawi potencjał i doświadczenia Państwowej Straży Pożarnej i polski system ochrony przeciwpożarowej i reagowania kryzysowego, a także doświadczenia ukraińskie. W trakcie Forum nawiązane będzie partnerstwo polsko-ukraińskie w rozwoju ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie, na bazie polskich rozwiązań.

5. Wdrożenie systemu ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie otwiera realne możliwości włączenia polskich instytucji w rozwój systemu prawnego i administracyjnego oraz polskich firm w budowę i wyposażanie remiz strażackich i wsparcie rozwoju systemu reagowania kryzysowego w Ukrainie.

6. Rozwój współpracy polsko-ukraińskiej i zwiększenie zaangażowania partnerów międzynarodowych we wdrażaniu bezpieczeństwa ekologicznego i chemicznego na Ukrainie przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa działalności z substancjami niebezpiecznymi po obu stronach granicy. Stanowić będzie również przykład dla innych państw regionu zainteresowanych poprawą bezpieczeństwa chemicznego i ekologicznego.

II. WSPÓŁPRACA POLSKI I UKRAINY W ROZWOJU BEZPIECZEŃSTWA CHEMICZNEGO I EKOLOGICZNEGO

1. Polska i Ukraina odgrywają wiodącą rolę w międzynarodowych wysiłkach na rzecz rozbrojenia i nierozprzestrzeniania, w tym zakazu broni chemicznej. Delegacje Polski i Ukrainy ściśle współpracują ze sobą w OPCW i w ramach międzynarodowych organizacji. Delegacje obu państw wspierają wzmocnienie krajowych, regionalnych i międzynarodowych norm i praktyk bezpieczeństwa w obszarach bezpieczeństwa chemicznego, biologicznego, radiologicznego i jądrowego (CBRN). To owocne kontakty stworzyły konkretne możliwości rozwijania bliższej polsko-ukraińskiej współpracy w celu zwiększenia bezpieczeństwa chemicznego i ochrony środowiska oraz ochrony środowiska w ramach stosunków dwustronnego i na forach wielostronnych.

2. W ostatnich latach wypracowano – z inicjatywy Międzynarodowego Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS) w Warszawie - szereg projektów na Ukrainie z udziałem polskich partnerów, i przy aktywnym udziale i współpracy i partnerów międzynarodowych, zwłaszcza USA. Celem tych działań jest zwiększenie bezpieczeństwa chemicznego i ochrony środowiska, redukcja zanieczyszczeń i przeciwdziałanie wypadkom i aktom nielegalnego użycia chemikaliów. Wiodące projekty przedstawiono w załączniku 1.

3. Wdrażanie tych projektów służy polityce nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia i przeciwdziałaniu terroryzmowi. Mają one pozytywny wpływ na umacnianie bezpieczeństwa i inspirują szerszą dyskusję na temat szerokiej gamy zagrożeń CBRN w zmieniającym się otoczeniu bezpieczeństwa Ukrainy i regionu. Służą długoterminowym celom bezpieczeństwa i sprzyjają rozwojowi współpracy gospodarczej. W wymiarze ogólnym współpraca z Ukrainą w bezpieczeństwie chemicznym jest katalizatorem i narzędziem w kreowaniu kompleksowej odpowiedzi na zagrożenia CBRN. Aktywnie wspiera wdrażanie rezolucji RB ONZ nr 1540 (2004), Konwencji o zakazie broni chemicznej (CWC) i innych międzynarodowych konwencji chemicznych i porozumień.

III. UZASADNIENIE MIĘDZYNARODOWE FORUM WARSZAWA-KIJÓW - budowanie synergii, promowanie krajowych zdolności i wymianę najlepszych praktyk na Ukrainie i w Europie Wschodniej

Rozwój współpracy i projektów dotyczących bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie, ze szczególnym uwzględnieniem zintegrowanego programu bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie (ICSSP), potwierdził rangę aktywnego zaangażowania wszystkich krajowych i międzynarodowych interesariuszy i partnerów rządowych, z przemysłu, środowiska akademickiego, społeczeństwa obywatelskiego i organizacji międzynarodowych. 2. Kolejnym ważnym warunkiem jest zbudowanie kompetentnego personelu i wdrożenie programów szkoleniowych w celu zwiększenia bezpieczeństwa chemicznego w całym łańcuchu działalności związanej z chemikaliami, ze szczególnym uwzględnieniem małych i średnich przedsiębiorstw, tranzytu i składowania toksycznych chemikaliów oraz ochrony ludności.

3. Wprowadzenie systemu ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie ma szczególne znaczenie w związku z decentralizacją i potrzebą wyposażenia podmiotów lokalnych w instrumenty reagowania kryzysowego i odpowiedzi na zagrożenia pożarowe. Będzie ważnym elementem

rozwoju demokracji lokalnej. Wesprze rozwój skutecznego krajowego bezpieczeństwa chemicznego i ochrony ludności.

4. Międzynarodowe Forum Warszawa-Kijów omówi najważniejsze tematy wdrażania bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie i przedstawi warunki i możliwości wprowadzenia ochotniczej straży pożarnej.

5. Forum zgromadzi uczestników z Ukrainy, Polski, państw regionu i organizacji międzynarodowych, które wspierają i wdrażają projekty bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie.

5. Wymiana doświadczeń, w tym konsultacje uczestników międzynarodowego konsorcjum polsko-litewsko-ukraińskiego, na temat realizacji projektu EU-CHEM-REACT, demonstracja krajowych najlepszych praktyk, wyposażenia i możliwości szkoleniowych, a także dwustronne spotkania, będą rozwijać dwustronną współpracę polsko-ukraińską. Poszerzone będą pola współpracy międzynarodowej na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie i w regionie Europy Wschodniej.

IV. CELE MIĘDZYNARODOWEGO FORUM WARSZAWA-KIJÓW

1. Forum przyczyni się do rozwoju współpracy i wymiany doświadczeń i zdolności krajowych między specjalistami z dziedziny bezpieczeństwa chemicznego i ekologicznego, ze szczególnym uwzględnieniem przedstawicieli służb granicznych, celnych, przemysłu, transportu i ochrony ludności z Polski, Ukrainy i Europy Środkowej i Wschodniej.

2. Forum będzie rozwijać i budować synergię między krajowymi i międzynarodowymi stronami zaangażowanymi w realizację projektów dotyczących bezpieczeństwa chemicznego i ochrony ludności i rozwoju ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie. Forum wesprze przekształcenie tych projektów w konkretne działania krajowe i na poziomie regionalnym w celu wprowadzenia skutecznych mechanizmów przeciw nadużywaniu toksycznych chemikaliów.

3. Forum rozwinie partnerstwo polsko-ukraińskie w rozwoju systemu ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie i przyjmie wspólną deklarację na ten temat.

4. Forum przedstawi praktyczne instrumenty współpracy dwustronnej i regionalnej, w tym w zakresie ćwiczeń i wymiany najlepszych praktyk i rozwoju możliwości szkoleniowych.

V. OCZEKIWANE REZULTATY MIĘDZYNARODOWEGO FORUM WARSZAWA-KIJÓW

1. Forum poszerzy krąg partnerów zainteresowanych udziałem w rozwoju bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie. 2. Forum będzie rozwijać koncepcje szkoleń i edukacji w celu podniesienia świadomości, wymaganych umiejętności szkoleniowych i know-how oraz transferu najlepszych praktyk w bezpieczeństwie chemicznym i ekologicznym. Forum potwierdzi zainteresowanie rozwoju szerokiego programu szkoleniowego.

3. Forum będzie umacniać współpracę polsko-ukraińską w zakresie opracowania i wdrożenia systemu ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie.

5. Obecność krajowych i międzynarodowych ekspertów przyczyni się do skuteczniejszego wdrażania zobowiązań międzynarodowych zawartych w rezolucji RB ONZ nr 1540, Konwencji z zakazie broni chemicznej konwencji chemicznych.

6. Forum będzie okazją do zaprezentowania uczestnikom z Ukrainy i krajów Europy Środkowej i Wschodniej doświadczeń międzynarodowych w celu zwiększenia bezpieczeństwa chemicznego oraz zapobiegania terroryzmowi chemicznemu.

Agenda

MIĘDZYNARODOWE FORUM WARSZAWA-KIJÓW

Rozwój współpracy w zmniejszeniu zagrożeń chemicznych, umacnianiu bezpieczeństwa chemicznego oraz ochotniczych straży pożarnych

Warszawa, 24 kwietnia 2017 r

Lokalizacja: Ministerstwo Środowiska, Warszawa, ul. Wawelska 52-54, sala 324B

09.30 - 10.30	Rejestracja
10.30 - 12.00	Sesja plenarna
Powitanie:	dr Marek Haliniak , Główny Inspektor Ochrony Środowiska Amb. Vaidotas Verba , przewodniczący Forum, szef Biura Projektów OBWE w Kijowie
Pan Krzysztof Malesa	Zastępca Dyrektora, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa: „Polskie doświadczenia w ochronie infrastruktury krytycznej i współpraca z Ukrainą”
Dyr. Marek Kuberski	Zastępca Dyrektora, Departament Współpracy Rozwojowej, Ministerstwo Spraw Zagranicznych: „Wsparcie bezpieczeństwa publicznego na Ukrainie w ramach Polskiej Pomocy Rozwojowej”
David Wulf	Zastępca Asystenta Sekretarza Departamentu Bezpieczeństwa Wewnętrznego USA - wystąpienie video
Pan Andrij Danik	Zastępca szefa Państwowej Służby Sytuacji Nadzwyczajnych w Ukrainie (Donetsk)
Pan Boris Platkevych	Prezydent Ukraińskiej Federacji Bezpieczeństwa Technicznego
Amb. Krzysztof Paturej	Prezes Zarządu ICCSS: „Priorytet bezpieczeństwa chemicznego we współpracy z Ukrainą”
Prof. Vasil Karabyn	Lwowski Państwowy Uniwersytet Bezpieczeństwa Życia: „Negatywny Wpływ płonących hałd powęglowych w Sokalu na Ukrainie”
12.00 – 12.30	Przerwa
12.30 - 13.15	Sesja na temat statusu bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie: Zintegrowany Program Bezpieczeństwa Chemicznego (ICSSP) na Ukrainie:
Pani Alla Yushchuk	Starszy Asystent, Biuro OBWE w Kijowie: „Prezentacja uzgodnionych projektów w ramach ICSSP”

Pan Andrzej Puka	Izba Administracji Skarbowej w Krakowie: „Współpraca polsko-ukraińska w umacnianiu tranzytu i odpraw granicznych towarów niebezpiecznych”
Pan Volodymyr Timofeev	Przedstawiciel Gabinetu Ministrów Ukrainy
Generał major Ivan Krisa	Ukraińska Unia Bezpieczeństwa Pożarowego i Technologicznego „Funkcjonowanie służby przeciwpożarowej i rozwój dobrowolnej Służby Pożarniczej na Ukrainie”
13.15 - 14.00	Sesja na temat w rozwoju ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie
Mr. Mykhailo Baitala	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Ukrainy, Departament Rozwoju Polityki: "Współpraca polsko-ukraińska w rozwoju wolontariatu pożarniczego na Ukrainie"
mł. bryg. Zdzisław Salamonowicz	Kierownik Katedry, Szkoła Główna Służby Pożarniczej: "Potencjał Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w rozwoju ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie"
Pani Julia Mazur	Pełnomocnik Dyrektora ds. Jakości w CNBOP-PIB; „System dopuszczenia wyrobów, jako istotny element zapewnienia bezpieczeństwa ratowników i osób ratowanych”
Pan Dariusz Marczyński	Starszy doradca ICCSS: "Program rozwoju świadomości i odpowiedzialności lokalnej w zakresie bezpieczeństwa chemicznego pracy na Ukrainie"
14.00 - 14.30	Sesja końcowa

Przyjęcie Deklaracji Forum w rozwoju ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie
 Promowanie regionalnej platformy współpracy w zakresie redukcji zagrożeń chemicznych:
 Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa chemicznego w Europie Wschodniej poprzez rozwój
 współpracy i doskonalenia kultury bezpieczeństwa chemicznego
 Wprowadzenie do CHEMS2017 (www.chemss2017.org) - światowy szczyt bezpieczeństwa
 chemicznego i bezpieczeństwa chemicznego: promocja krajowych i międzynarodowych
 programów bezpieczeństwa chemicznego i ekologicznego
 Rozwój na Ukrainie programu lokalnej świadomości i odpowiedzialności w bezpieczeństwie
 chemicznym – wspieranie samorządów i podmiotów lokalnych w sprostaniu wyzwaniom w
 zakresie bezpieczeństwa chemicznego i ochrony środowiska - propozycje dla Ukrainy.

Załącznik 1

Współpraca polsko-ukraińska w rozwoju bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie

1. Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego w Warszawie (ICCSS) /www.iccss.eu/ zapoczątkowało w roku 2014 aktywną współpracę z partnerami ukraińskimi w rozwoju bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie, jako ważnego elementu umacniania bezpieczeństwa, wdrażania demokracji lokalnej, ochrony środowiska i rozwoju współpracy gospodarczej. Wiodącym promotorem tej współpracy jest OBWE, a jej aktywnymi uczestnikami polskie agendy rządowe i przemysł, państwa (w tym USA) i organizacje międzynarodowe (w tym UE, UN, INTERPOL, OPCW).

2. Wiodącym programem jest Międzynarodowy program zintegrowanego bezpieczeństwa chemicznego (Ukraine Integrated Program on Chemical Safety and Security – UIPCSS) w Ukrainie. UIPCSS jest odpowiedzią na poważne zagrożenia związane z rozpadem przemysłu chemicznego na wschodzie Ukrainy i osłabieniem kontroli działalności chemicznej, co niesie poważne konsekwencje dla bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego. Program jest realizowany w ramach OBWE. Międzynarodowym koordynatorem UIPCSS jest Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego w Warszawie (ICCSS). UIPCSS jest długoterminowym programem współpracy z Ukrainą dot. bezpieczeństwa, gospodarki i integracji europejskiej. Celem jest poprawa bezpieczeństwa chemicznego w działalności chemicznej i zwiększenie ochrony chemicznej infrastruktury krytycznej, zgodnie z wymogami EU. UIPCSS wspiera realizację Układu Stowarzyszeniowego Ukrainy z UE.

Gotowość włączenia się w realizację programu IUCSSP potwierdziły m.in. USA i ważne organizacje międzynarodowe, m.in. UE, ONZ, INTERPOL i OPCW, Globalne Partnerstwo Grupy G7.

Pierwsze 4 uzgodnione projekty w ramach IUCSSP, finansowane przez USA i UE, obejmują:

- a) Wzmocnienie kontroli tranzytu chemikaliów
- b) Identyfikacja i zarządzanie chemikaliami, w tym właściwe użytkowanie i utylizacja
- c) Usprawnienie krajowego systemu reagowania kryzysowego na Ukrainie
- d) Odpowiedzialność w bezpieczeństwie chemicznym na poziomie lokalnym - rozwój i doskonalenie potencjału bezpieczeństwa chemicznego i reagowania kryzysowego na poziomie lokalnym, w tym wsparcie tworzenia ochotniczych straży pożarnych.

Implementacja tych projektów rozpocznie się wiosną 2017 roku, na wschodzie i na zachodzie Ukrainy. USA i UE potwierdziły gotowość sfinansowania pierwszych projektów w ramach UIPCSS, w wysokości ok. 2 mln Euro. Jest to pierwszy wspólny program finansowany przez USA i UE w zakresie bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie.

3. Odrębnym projektem, który będzie realizowany w ramach współpracy z Ukrainą w bezpieczeństwie chemicznym, jest projekt EU-CHEM-REACT – program ćwiczeń dla służb ukraińskich w ramach rozwoju systemu reagowania kryzysowego Ukrainy zgodnie ze standardami UE. Projekt ten, sfinansowany przez UE, został przygotowany przez międzynarodowe konsorcjum, kierowane przez ICCSS, z udziałem straży pożarnych Litwy, Ukrainy (okręg lwowski), Polski, oraz przy wsparciu OBWE. Jest to pierwszy projekt polsko-ukraińsko-litewski, który otrzymał finansowanie z UE.

4. Współpraca RP i Ukrainy w rozwoju bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie i w regionie Europy Wschodniej przyniesie konkretne korzyści w wymiarach bezpieczeństwa, gospodarczym i handlowym, i naukowym. Polskie i ukraińskie instytucje i producenci zyskają perspektywę trwałych powiązań instytucjonalnych i gospodarczych.

5. Wiodącym elementem rozwoju współpracy z Ukrainą będzie program współpracy w tworzeniu systemu ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie, jako ważnego procesu umacniania bezpieczeństwa wewnętrznego, rozwoju samorządności i demokracji lokalnej, a także umacniania

polsko-ukraińskich więzi na szczeblach lokalnych, promowania integracji europejskiej i rozwoju więzi gospodarczych.

6. Współpraca w bezpieczeństwie chemicznym otwiera nowe możliwości dla współpracy regionalnej między Polską i Ukrainą. Polskie miasta mogą stać się pasem transmisyjnym dla realizacji programów pomocowych i współpracy gospodarczej i naukowej w bezpieczeństwie chemicznym i ochronie środowiska dla regionów przygranicznych. Współpraca regionalna byłaby forum wymiany doświadczeń /punkt odniesienia/ dla wysiłków integracyjnych Ukrainy i rozwoju gospodarczego w bezpieczeństwie chemicznym i ochronie środowiska.

7. Współpraca w bezpieczeństwie chemicznym zwiększy bezpieczeństwo odpraw granicznych i celnej chemikaliów i ich transportu, co będzie tworzyć strefę szerokiego bezpieczeństwa chemicznego na naszej wschodniej granicy.

Wystąpienie otwierające Marek Haliniak

Pragnę Państwa powitać w ministerstwie ochrony środowiska na Międzynarodowy Forum Warszawa-Kijów poświęconym rozwojowi współpracy w zmniejszeniu zagrożeń chemicznych, umacnianiu bezpieczeństwa chemicznego oraz ochotniczych straży pożarnych.

Myślą przewodnią naszego Forum jest stwierdzenie, że współpraca w zakresie bezpieczeństwa chemicznego i ekologicznego są ważnymi instrumentami umacniania bezpieczeństwa państwa i regionu oraz redukcji zagrożeń chemicznych i ekologicznych. Nasze dzisiejsze Forum jest organizowane z okazji 20-lecia wejścia w życie Konwencji z zakazie broni chemicznej.

Chciałbym powitać naszych drogich gości i uczestników. Witam amb. Vaidotas Verba, przewodniczącego naszego Forum, szefa Biura Projektów OBWE w Kijowie. Amb. Verba aktywnie uczestniczy i realizuje projekty wspierają transformację i integrację Ukrainy. Witam nadbrygadiera Leszka Suskiego, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, Pana Krzysztof Malesa, Zastępcę Dyrektora, Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, Pana Marka Kuberskiego, Zastępcę Dyrektora w Departamencie Współpracy Rozwojowej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

Szczególne słowa powitanie kieruję do naszych ukraińskich gości, wśród nich Pana Borisa Platkevycha, Prezydenta Ukraińskiej Federacji Bezpieczeństwa Technicznego, Pana Volodymyra Tymofiejewa z Rady Ministrów Ujkrainy, Pana Michajlo Baitala oraz Gennadija Goncharuka z Ministerstwa Spraw wewnętrznych, prof. Wasyla Gonczaruka z Lwowskiego Państwowego Uniwersytetu Bezpieczeństwa Życia, gen. Iwan Krysa. Witam również naszych gości z Białorusi, w tym Pana Iwana Palevoda, rektora Państwowego Uniwersytetu Obrony Cywilnej.

Forum Warszawa-Kijów jest współorganizowane przez Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS) w Warszawie i Ukraiński Związek Bezpieczeństwa Technicznego, we współpracy z Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska i Koordynatorem Biura Projektów OBWE w Kijowie.

Forum Warszawa-Kijów kontynuuje współpracę zainicjowaną w trakcie Ukraińskiego Forum Bezpieczeństwa Chemicznego w dniu 18 kwietnia 2016 r., podczas bardzo udanego globalnego szczytu bezpieczeństwa chemicznego (www.chemss2016.org) w Kielcach.

Rozwój współpracy polsko-ukraińskiej i zwiększenie zaangażowania partnerów międzynarodowych we wdrażaniu bezpieczeństwa ekologicznego i chemicznego na Ukrainie przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa działalności z substancjami niebezpiecznymi po obu stronach granicy. Stanowić będzie również przykład dla innych państw regionu zainteresowanych poprawą bezpieczeństwa chemicznego i ekologicznego.

Forum będzie okazją do zaprezentowania uczestnikom doświadczeń Polski i międzynarodowych w celu zwiększenia bezpieczeństwa chemicznego oraz zapobiegania terroryzmowi chemicznemu. Forum przedstawi potencjał i doświadczenia Państwowej Straży Pożarnej i polski system ochrony przeciwpożarowej i reagowania kryzysowego, a także doświadczenia ukraińskie. W trakcie Forum nawiązane będzie partnerstwo polsko-ukraińskie w rozwoju ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie, na bazie polskich rozwiązań. Wdrożenie systemu ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie otwiera realne możliwości włączenia polskich instytucji w rozwój systemu prawnego i administracyjnego oraz polskich firm w budowę i wyposażanie remiz strażackich i wsparcie rozwoju systemu reagowania kryzysowego w Ukrainie.

Służyć temu będzie przyjęcie Deklaracji Forum w rozwoju ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie oraz podjęcie współpracy w rozwoju na Ukrainie programu lokalnej świadomości i odpowiedzialności w bezpieczeństwie chemicznym.

Życzę Państwu owocnych obrad i przekazuję prowadzenie obrad amb. Vaidotas Verba, przewodniczącego naszego Forum, szefa Biura Projektów OBWE w Kijowie

Wystąpienie otwierające Amb. Vaidotas Verba Koordynator projektu OBWE na Ukrainie

Witam wszystkich, polskich, ukraińskich i międzynarodowych partnerów, w tym przedstawicieli władz lokalnych, regionalnych i centralnych, społeczeństwa obywatelskiego, środowisk akademickich i mediów.

Pragnę podziękować rządowi polskiemu i ICCSS za zaproszenie mnie na przewodniczenie tego ważnego wydarzenia. Jesteśmy dumni, że Zespół Koordynujący Projekt ułatwił przygotowania do spotkania i prowadzi prace Forum. OBWE jest dobrze znane wszystkim. Jako przedstawiciel OBWE, zespół koordynacyjny OBWE ma umiejętności i rozwija współpracę ze wszystkimi obecnymi przedstawicielami Ukrainy.

Pozwolę sobie przedstawić kilka istotnych uwag. Koordynator projektu OBWE na Ukrainie (PCU) wraz z innymi instytucjami OBWE aktywnie promuje zobowiązania i zasady OBWE na Ukrainie, w ścisłej współpracy z partnerami z Ukrainy.

Ścisłe współpracując z partnerami z Ukrainy świadczą o tym, że Ukraina jest coraz bardziej przygotowana do przyjęcia międzynarodowej współpracy / pomocy w wiodących dziedzinach transformacji i wdrażania zasad OBWE. Nacisk położony jest na kluczowe obszary rozwoju rządu i społeczeństwa, w tym bezpieczeństwo i stabilność, dialog międzygatunkowy, reforma konstytucyjna, zwiększenie uprawnień samorządu terytorialnego, decentralizacja, rozwój gospodarczy oraz bezpieczeństwo chemiczne. Dlatego jesteśmy tutaj, aby wykazać nasze poparcie i gotowość do ścisłej współpracy, aby sprostać prawdziwemu wyzwaniu obecnemu na Ukrainie - rosnącemu zagrożeniu chemicznemu. Wprowadzenie ochotniczej straży pożarnej na Ukrainie oraz innych projektów i programów w zakresie bezpieczeństwa chemicznego i środowiskowego odpowiada na te wyzwania.

Chciałbym przejść bezpośrednio do Bezpieczeństwa Chemicznego jako głównego tematu na dzisiejszym Forum.

Rośnie ryzyko poważnych wypadków, zagrożenie terroryzmem w przemyśle chemicznym oraz w transporcie chemikaliów na Ukrainie i na poziomie regionalnym. Analiza luki sponsorowana przez OBWE w ramach zintegrowanego programu bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie potwierdziła powagę sytuacji i potrzebę szybkich reakcji na złagodzenia zagrożeń dla bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie. Coraz bardziej obawia się sytuacji w obszarze chemicznym na Ukrainie, ze szczególnym naciskiem na tragiczną sytuację na wschodzie Ukrainy z powodu zakłócenia kontroli krajowej i przemysłowej oraz ciągłych zagrożeń wojskowych. Istnieje wiele zakładów i miejsc przechowywania opuszczonych z niskim poziomem bezpieczeństwa i ochrony.

Zintegrowany program na rzecz bezpieczeństwa chemicznego (ICSSP) został zainicjowany na Ukrainie przez OBWE, przy współpracy Ukrainy i partnerów międzynarodowych, w ramach realizacji RB ONZ nr 1540. Kilka propozycji projektów zostało opracowanych w 2016 r. w ramach Zintegrowanego Programu Bezpieczeństwa Chemicznego na Ukrainie, oczekujących na decyzję Rady UE na początku 2017 r. Projekty te koncentrują się na poprawie ram regulacyjnych bezpieczeństwa chemicznego, zwiększaniu zdolności organów do identyfikacji niebezpiecznych substancji chemicznych oraz zapewnienia sprawnej transgranicznej kontroli przemieszczania substancji chemicznych. Projekty te powstały w połączeniu z wiodącymi specjalistami w tej dziedzinie i krajowymi partnerami z Państwowej Służby Ratunkowej Ukrainy (SESU), Straży Straż Granicznej (SBG), Administracji Celnej, Ministerstwa Rozwoju Gospodarczego i Handlu. Program został opracowany pod OBWE z silnym wsparciem międzynarodowym, od rządów Polski i Stanów Zjednoczonych, organizacji międzynarodowych, w tym z UE, ONZ, OPCW, INTERPOLu i międzynarodowego społeczeństwa obywatelskiego, w tym Międzynarodowego Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS) W Warszawie, jako międzynarodowego koordynatora.

Spotkanie w Mariupole dotyczące bezpieczeństwa chemicznego pod koniec marca z aktywną obecnością i wsparciem Międzynarodowego Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego, było kwestią priorytetową, zwiększającą bezpieczeństwo chemiczne na wschodzie Ukrainy.

Na podstawie szeroko zakrojonych doświadczeń zebranych przez PCU w trakcie opracowywania zintegrowanego programu na rzecz bezpieczeństwa i bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie PCU opracowała propozycję projektu na tej arenie mającej na celu poprawę zdolności reagowania w sytuacji awaryjnej, szczególnie na wschodzie Kraju, w którym prawdopodobnie pojawią się zagrożenia związane z bezpieczeństwem chemicznym ze względu na gęstość przedsiębiorstw z branży chemicznej. Realizacja projektu poprawi strategię komunikacji Państwowej Służby Awaryjnej Ukrainy wobec społeczeństwa w zakresie zagrożeń związanych z bezpieczeństwem chemicznym oraz zwiększy współpracę między agencją w zakresie reagowania na zagrożenia związane z bezpieczeństwem chemicznym i, obejmującym ćwiczenia oraz przeglądy wewnętrzne i instrukcje, które definiują algorytm działania w sytuacjach awaryjnych.

Mamy nadzieję wprowadzić wspólny program poświęcony lokalnej świadomości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w rejonie Donbasu, który służyłby jako platforma współpracy i prowadzenia konkretnych projektów, w tym szkoleń, w priorytetowych dziedzinach, przedstawionych przez zainteresowane podmioty lokalne i regionalne. Mamy też nadzieję, że ten proces przyczyni się do rozwoju dobrowolnej pomocy przeciwpożarowej.

Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS) w Warszawie oraz Amb. Krzysztof Paturej, prezes ICCSS, przewodniczył ogólnoswiatowemu okrągłemu stołu w sprawie bezpieczeństwa chemicznego i bezpieczeństwa chemicznego oraz aktywnie wspierał rozwój zintegrowanego programu.

Widzimy ten forum w ramach procesu stałego i skutecznego zaangażowania i współpracy między przedstawicielami władz lokalnych, regionalnych i centralnych na Ukrainie, społeczeństwie obywatelskim i środowiskach akademickich, strukturach OBWE i instytucjach obecnych na Ukrainie oraz partnerów międzynarodowych z Rządu i organizacje. Proces ten powinien być zrównoważony (przynosi wyniki w perspektywie krótkoterminowej, średnioterminowej i długoterminowej). Proces ten powinien i nadal (działania powinny być rozszerzane i angażować na stałe lokalnych partnerów). Proces ten powinien być widoczny (zauważony przez lokalnych widzów krajowych i międzynarodowych) jako skutecznego instrumentu.

Musimy wspierać rozwój lokalnych, krajowych i międzynarodowych partnerstw w celu skutecznego reagowania na zagrożenia chemiczne. Dziś budujemy dobrą podstawę do dalszego rozwoju i osiągnięć znacznie większych, rozwijając partnerstwo Ukraińsko-Polskie w ramach wolontariatu na Ukrainie i promując program na rzecz lokalnej świadomości na temat bezpieczeństwa i higieny pracy w rejonie Donbasu. Koordynator projektu OBWE na Ukrainie stale zwiększy zaangażowanie w tych dziedzinach, które wzmocnią zobowiązania OBWE.

Pozwolę sobie zakończyć, podkreślając, że Ukraina jest bardzo ważnym i wiodącym członkiem OBWE i partnera. Jest uprawniony i uprawniony do współpracy i wsparcia w jej działaniach na rzecz przekształcania i integracji.

Bardzo doceniam naszą współpracę z wieloma zainteresowanymi stronami na Ukrainie w celu skutecznego wdrożenia w praktyce wartości i zasad OBWE. Czekamy na tę bardzo owocną współpracę.

Prezentacja Krzysztofa Malesy

„Polskie doświadczenia w ochronie infrastruktury krytycznej i współpraca z Ukrainą”

Współpraca Ukraińsko – Polska w zakresie Zarządzania Kryzysowego

RCB
Rządowe Centrum
Bezpieczeństwa

|RCB|

29.04.17

3

Przygotowanie do EURO 2012

- Spotkania w zakresie bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego - od 2010r
- Współpraca w ramach wypracowania standardów zabezpieczenia EURO 2012
- Warsztaty NATO-Ukraina, ochrona przed możliwością użycia środków CBRN podczas imprez masowych, 2011

|RCB|

29.04.17

4

Spotkania bilateralne

- Wizyta Dyrekcji RCB na zaproszenie Ministerstwa Spraw Nadzwyczajnych Republiki Ukrainy - 2012

|RCB|

29.04.17

5

Współpraca z Narodowym Instytutem Studiów Strategicznych Ukrainy

- Prezentacja polskiego systemu ochrony infrastruktury krytycznej, wyłanianie IK, dobre praktyki OIK – 2013r
- Spotkania dotyczące „Zielonej Księgi w sprawie ochrony infrastruktury krytycznej” – 2014r, 2015r
- Konferencje, wizyty studyjne.

NATO

- Międzynarodowe konsultacje dotyczące misji, zadań, struktur odpowiedzialnych za planowanie oraz reagowanie kryzysowe – Kijów 2012
- Warsztaty na temat cywilnej i demokratycznej kontroli nad Siłami Zbrojnymi podczas ich użycia w sytuacjach kryzysowych – Kijów 2012
- W ramach CEPC uczestnictwo w wypracowaniu założeń Zespołu Doradczego (AST) w zakresie bezpieczeństwa elektrowni jądrowych z udziałem przedstawiciela PAA – 2014.

Pytania?

Prezentacja - Marek Kuberski

Zastępca Dyrektora, Departament Współpracy Rozwojowej, Ministerstwo Spraw Zagranicznych

„Wsparcie bezpieczeństwa publicznego na Ukrainie w ramach Polskiej Pomocy Rozwojowej”

Wsparcie bezpieczeństwa publicznego na Ukrainie w ramach polskiej współpracy rozwojowej

польська допомога

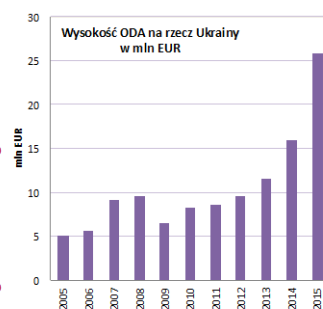
Marek Kuberski

Departament Współpracy Rozwojowej, Ministerstwo Spraw
Zagranicznych

Warszawa, 24 kwietnia 2017

Polska współpraca rozwojowa na rzecz Ukrainy

- Ukraina jest **krajem priorytetowym** polskiej współpracy rozwojowej
- W latach 2005-2015 wysokość polskiej oficjalnej pomocy rozwojowej (ang. ODA) dla Ukrainy wyniosła **115,8 mln euro** (niemal 490 mln PLN)
- W związku z wydarzeniami na Majdanie polskie wsparcie zostało podwójne. **MSZ RP** w ramach swoich środków **potrojiło wsparcie** i w roku 2016 przeznaczyło ponad 30 mln PLN

Nieprzerwanie od 12 lat Ukraina jest priorytetowym krajem polskiej współpracy rozwojowej. Jest także jednym z największych biorców polskiej pomocy pod względem wielkości środków. Ze środków MSZ (rezerwy celowej przeznaczonej na pomoc rozwojową) przeznaczano rocznie średnio ok. 7-9 mln zł na rzecz Ukrainy. Od roku 2014 wysokość tej pomocy potroiła się m.in. poprzez środki przekazywane na pomoc humanitarną oraz wsparcie reformy decentralizacji. W roku 2017 planuje się utrzymanie wysokości wsparcia na rzecz Ukrainy.

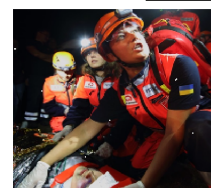
- **Ukraina** – jeden z najważniejszych kierunków polskiej współpracy rozwojowej
- **bezpieczeństwo publiczne** – jednym z głównych obszarów polskiej współpracy na Ukrainie
- od 2010 r. Departament Współpracy Rozwojowej MSZ dofinansował **ponad 30 projektów** dotyczących bezpieczeństwa publicznego **na kwotę 11,5 mln PLN**

Działania z zakresu wsparcia bezpieczeństwa na Ukrainie

Działania dotyczyły m.in. wsparcia:

- służb pożarniczych
  - zawodowych
  - ochotniczych
- ratownictwa medycznego
- ratownictwa górskiego
- reagowania na zagrożenia radioaktywne i nuklearne
- walki z handlem ludźmi
- zarządzania kryzysowego

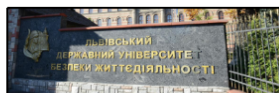
Zdjęcie pierwsze przedstawia specjalistyczne szkolenia z przeciwdziałania zagrożeniom skażenia chemicznego, biologicznego oraz radiacyjnego organizowane przez Szkołę Główną Straży Pożarnej dla strażaków z obwodu lwowskiego.

Zdjęcie drugie zrobione jest podczas zadania nocnego w ramach manewrów organizowanych dla ratowników medycznych – wolontariuszy w ramach projektu realizowanego przez Pomoc Maltańską

Działania z zakresu wsparcia bezpieczeństwa na Ukrainie

W ramach działań nawiązano współpracę m.in. z:

- administracją centralną i regionalną (m.in. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Ukrainy, Państwowa Służba Ratownicza Ukrainy, obwodowe komendy straży pożarnej)
- samorządami na wszystkich poziomach
- szkołami wyższymi (m.in. objęto współpracą wszystkie trzy wyższe uczelnie pożarnicze na Ukrainie)
- organizacjami pozarządowymi

Działania z zakresu wsparcia bezpieczeństwa na Ukrainie

Polskie podmioty zaangażowane w działania to głównie:

- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz jednostki podległe:
  - Komenda Główna Straży Pożarnej
  - Komenda Główna Policji
  - Komenda Główna Straży Granicznej
  - szkoły pożarnicze
- Szkoła Główna Służby Pożarniczej
- Ambasada RP w Kijowie
- Samorządy
- Organizacje pozarządowe

Zróżnicowanie podmiotów umożliwia wsparcie w różnych obszarach oraz na różnych poziomach, a także wzmacnia efekty działań

Przykładem działań powiązanych ze sobą były projekty dotyczące ratownictwa górskiego i stacji na Czarnohorze. W 2016 r. stacja była remontowana w ramach małych grantów przez Ambasadę w Kijowie. Dodatkowo województwo podkarpackie przeprowadziło szkolenia strażaków z ratownictwa górskiego, a Komenda Wojewódzka PSP w Krakowie przeszkoliła strażaków z tego obwodu m.in. z organizacji działań ratowniczych. Poza pomocą rozwojową województwo podkarpackie i małopolskie przekazało sprzęt ratowniczy. Wszystkie te działania pozwoliły na utworzenie ratownictwa górskiego we Wschodnich Karpatach.

Pozostałe projekty dotyczyły zapobiegania handlowi ludźmi, wzmocnienia kompetencji samorządów z zakresu bezpieczeństwa (np. projekt „Chrońmy las przed ogniem”), problematyki migracji czy wsparcia budowy sarkofagu nad elektrownią jądrową w Czarnobylu

Działania z zakresu wsparcia bezpieczeństwa na Ukrainie

Wybrane rezultaty działań:

- przeszkolenie ok. 1000 strażaków, w tym kadry szkoleniowej
- wyposażenie szeregu jednostek straży pożarnej w sprzęt zapewniający bezpieczeństwo pracy ratowników oraz prowadzenie akcji
- utworzenie pierwszych na Ukrainie ochotniczych jednostek ratownictwa medycznego
- wsparcie powstania pierwszej wysokogórskiej stacji ratownictwa w Karpatach Wschodnich
- realizacja działań na terenie całej Ukrainy

ПОЛЬСЬКА ДОПОМОГА

Zdjęcie pierwsze przedstawia szkolenia dla strażaków z obwodu lwowskiego przeprowadzone za pomocą mobilnego trenażera. Na zdjęciu drugim widzimy jednostki ratowników medycznych przed manewrami.

Zdjęcie trzecie przedstawia Pasma Czarnohory w Karpatach Wschodnich, gdzie w ramach polskiej pomocy remontowano obiekt dawnego obserwatorium astronomicznego na potrzeby całodobowej stacji ratownictwa górskiego.

Działania z zakresu wsparcia bezpieczeństwa na Ukrainie

Przyszłość:

- priorytet polskiej współpracy rozwojowej na Ukrainie na lata 2016 - 2020 r.: *Rozwój krajowych i regionalnych systemów zarządzania kryzysowego, budowa zdolności administracji publicznej oraz wzrost zdolności operacyjnych w zakresie zapobiegania i reagowania w sytuacji klęsk żywiołowych i katastrof wynikających z działalności człowieka*
- dobre kontakty, sieć współpracy, przeszkolona kadra, wyposażone jednostki, przekazany know-how dają możliwość realizacji, zarówno systemowych projektów (obejmujących współpracę przy tworzeniu przepisów prawnych, systemu instytucjonalnego, systemu szkoleń, wyposażenia jednostek), jak też projektów o mniejszej skali i zasięgu
- zasadność wsparcia ochotniczych jednostek ratownictwa w kontekście wprowadzanej reformy samorządowej oraz reformy służb ratowniczych

ПОЛЬСЬКА ДОПОМОГА

Dziękuję!

польська допомога

Ministerstwo spraw Zagranicznych

www.polskapomoc.gov.pl

www.polishaid.gov.pl

Video-wystąpienie - David Wulf

Zastępca Asystenta Sekretarza Departamentu Bezpieczeństwa Wewnętrznego USA

Pozdrawiam i dziękuję wszystkim za zaproszenie do wzięcia udziału w międzynarodowym forum Warszawa-Kijów. Jestem szczególnie wdzięczny ambasadorowi Krzysztofowi Patureju za zaproszenie do rozmowy z Państwem.

Jestem wdzięczny, że to forum odbywa się. Wiem, że opiera się na ważnej pracy pierwszego, globalnego szczytu w sprawie bezpieczeństwa chemicznego, który odbył się w zeszłym roku w Polsce.

Nazywam się Dave Wulf. Jestem zastępcą zastępcy sekretarza ds. Ochrony infrastruktury w Departamencie Bezpieczeństwa Wewnętrznego Stanów Zjednoczonych, gdzie widzimy zarówno dobrowolne, jak i regulacyjne programy bezpieczeństwa chemicznego w Stanach Zjednoczonych. Jestem bardzo rozczarowany, że nie mogę dzisiaj osobiście uczestniczyć w forum, jestem pewien, że będzie to bardzo owocny dzień ważnej rozmowy na temat ciągłych wysiłków Polski i Ukrainy w celu zapewnienia, że nie będziemy wykorzystywać chemikaliów, aby sobie zaszkodzić.

Spotkania takie jak dzisiejsze forum i globalne partnerstwo są ważne dla naszych nieustających wysiłków na rzecz zbudowania globalnej społeczności skupiającej się na bezpieczeństwie chemicznym.

Niestety, groźba chemicznego terroryzmu pozostaje bardzo istotna i bardzo realna, wciąż obserwujemy terrorystów, którzy chcą zdobyć i wykorzystać chemikalia w atakach z Azji i Afryki na Bliskim Wschodzie i do Europy. Dlatego z całą pewnością jesteśmy bardzo świadomi zagrożenia występującego we wschodniej części Ukrainy.

Jak wszyscy wiemy, bezpieczeństwo chemiczne nie kończy się na granicach, wszyscy musimy pracować razem i dlatego takie wydarzenie jest tak ważne. Ponieważ nadal budujemy tę globalną kulturę bezpieczeństwa chemicznego w przemyśle, w organizacjach rządowych, społeczeństwie obywatelskim i obejmuje zarówno praktyków zajmujących się bezpieczeństwem chemicznym, jak i ekspertów w dziedzinie polityki z rządów na całym świecie.

W Stanach Zjednoczonych patrzymy na bezpieczeństwo chemiczne jako wspólną odpowiedzialność, wspólne zobowiązanie wśród nas wszystkich. Departament Bezpieczeństwa Wewnętrznego nadzoruje zarówno programy dobrowolne, które zostały opracowane z udziałem praktyków branżowych i ramy prawne, które są znane jako standardy walki z terroryzmem w zakresie chemikaliów.

Istnieje kilka podstawowych zasad, do których często się odnosimy, kiedy rozmawiamy o bezpieczeństwie obiektów chemicznych. Po pierwsze przyznajemy, że chemikalia są siłą napędową naszej gospodarki, ale również mogą być wykorzystane do wyrządzenia szkody, więc takie zagrożenie jest bardzo realne, a konsekwencje ataku mogą być niszczące. Naszym celem jest więc skoncentrowanie działań na typach potencjalnych ataków, po pierwsze ataki, które mogą powodować uwolnienie na miejscu w obiekcie, oraz wybuchowe czy toksyczne, a po drugie, ataki, w których chemikalia mogą zostać skradzione lub przekierowane z obiektu, a następnie powodować szkodę poza miejscem, potencjalnie w znacznie gęstszym zaludnionym obszarze. Dobre praktyki w zakresie bezpieczeństwa powinny być zintegrowane z kulturą firmy, w kulturze twojego laboratorium lub innego obiektu, i te praktyki muszą być w tempie każdego dnia. Oznacza to, że środki bezpieczeństwa powinny być dostosowane do indywidualnego środowiska operacyjnego.

Ponadto zachęcamy do budowania relacji przed wystąpieniem zdarzenia. Pierwsza interakcja między lokalnymi strażakami, policją i obiektami chemicznymi nie powinna być w czasie incydentu, dlatego też rozwijanie relacji i planowanie ćwiczeń z wyprzedzeniem, dzięki czemu

obiekty wiedzą, komu muszą zadzwonić, a więc pierwsi reagowani wiedzą, czego się spodziewać, gdy odpowiedzą do zdarzenia.

Zdajemy sobie sprawę, że bezpieczeństwo chemiczne jest wspólną odpowiedzialnością tych członków branży, którzy posiadają potencjalnie szkodliwe substancje chemiczne; Miejscowi policjanci i funkcjonariusze organów ścigania, agencje rządowe i wspólnoty mają do odegrania ważną rolę. Z tych powodów jestem bardzo wdzięczny za ciągłe wysiłki Ambasadora Patureja i Międzynarodowego Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego i Bezpieczeństwa, i na pewno Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie.

Mam zaszczyt współprzewodniczyć grupie roboczej ds. Bezpieczeństwa chemicznego w ramach partnerstwa globalnego i cieszę się, że współpracujemy z około 30 państwami, które są globalnymi partnerami, aby określić możliwości budowania zdolności na całym świecie w celu zabezpieczenia się przed zagrożeniami chemicznymi.

Jestem bardzo, bardzo wdzięczny Polsce i Ukrainie za ich przywództwo na tej arenie. Zarówno Polska, jak i Ukraina pełniły funkcję współprzewodniczących grup Bezpieczeństwa chemicznego w ramach partnerstwa globalnego i doceniam to, że nadal angażujecie się w działania na rzecz partnerstwa globalnego.

Naszym celem w tym roku w ramach globalnego partnerstwa jest współpraca aby zbudować portal internetowy, który umożliwi lepsze dzielenie się przez naszą społeczność najlepszymi praktykami, a także dążenie do osiągnięcia globalnego stołu partnerskiego większej liczby ekspertów z dziedziny bezpieczeństwa chemicznego z całego świata, a na tym froncie, być może zobaczymy wielu z was na przyszłych światowych spotkaniach partnerskich. W tym względzie, mam również nadzieję, że możemy zobaczyć wielu z Was na naszym jedenastym corocznym spotkaniu Stanów Zjednoczonych z powodu Bezpieczeństwa Chemicznego.

Dziękuję za możliwość porozmawiać z dzisiaj z Państwem. Moje najlepsze życzenia Domowej Sieci Bezpieczeństwa i najlepsze życzenia Stanów Zjednoczonych dla bardzo udanego forum, dziękuję.

Video-wystąpienie - Danyk Andrij

Zastępca szefa Państwowej Służby Sytuacji Nadzwyczajnych w Ukrainie (Donetsk)

Witam, drodzy uczestnicy forum! Dzisiaj, Andrij Danyk, zastępca szefa, reprezentuję interesy Państwowej Służby Sytuacji Nadzwyczajnych Ukrainy w regionie Doniecka.

Przede wszystkim pragnę podziękować kierownictwu Międzynarodowego Centrum Bezpieczeństwa oraz osobiście Ambasadorowi OBWE i Koordynatorowi Projektu na Ukrainie Vaidotasu Verbie, za nadanie mi możliwość wypowiadania się na tym forum. Doceniamy uwagę poświęconą zagrożeniom chemicznym w regionie.

Państwa wsparcie i wsparcie organizacji międzynarodowych są dla nas bardzo ważne. Umożliwia ochronę ludności, z których wiele to dzieci i starsze osoby.

Region Doniecka był zawsze jednym z najbardziej kompleksowych ze względu na bezpieczeństwo chemiczne. Wynika to przede wszystkim z dużej liczby substancji chemicznych, które są powszechnie stosowane w przemyśle.

Obecnie liczba chemikaliów skoncentrowanych na danym obszarze przekracza 8,0 tony; W razie zagrożenia zanieczyszczenie strefy może osiągnąć ponad 11 tysięcy kilometrów kwadratowych lub więcej niż 15% terytorium regionu Doniecka. Szacowana liczba populacji będzie wynosić ponad 30,0%. Początek działań wojennych nielegalnych grup zbrojnych doprowadził do niszczenia bezpieczeństwa chemicznego i znacząco zwiększył zagrożenie chemiczne. W regionie Doniecka znajduje się 50 chemicznie niebezpiecznych obiektów i długość rurociągu amoniaku prawie 150 km, zawierająca około 700 ton amoniaku.

Ponadto istnieje ogromne zagrożenie ze strony chemicznie niebezpiecznych obiektów zlokalizowanych na terenie, które nie jest tymczasowo kontrolowane przez rząd ukraiński. Biorąc to pod uwagę, niemożliwe jest kontrolowanie i odpowiednia reakcja na możliwe wypadki. Istniejące potencjalne zagrożenia ze strony chemikaliów we wschodniej Ukrainie pokazują potrzebę zreformowania i opracowania nowego podejścia do organizacji naszych usług. Jako jeden z pierwszych etapów reformowania obecnego systemu kontroli bezpieczeństwa chemicznego, rozważamy utworzenie grup ratowników - chemików, którzy mogliby zminimalizować konsekwencje awarii chemicznych.

Ponadto chcielibyśmy zapoznać się z praktykami organizacji międzynarodowych oraz uczestniczyć w opracowywaniu wspólnych projektów mających na celu przywrócenie systemu bezpieczeństwa chemicznego w regionie Doniecka i dostosowanie go do międzynarodowych standardów.

Dziękuję za uwagę!

Wystąpienie - Borys Platkevych

Prezydent Ukraińskiej Federacji Bezpieczeństwa Technicznego

„Wprowadzenie polskiego doświadczenia w ochotniczej straży pożarnej na Ukrainie”

Witam drodzy uczestnicy i goście forum! Życzę wszystkim owocnej pracy i trwałych rezultatów. Przede wszystkim, od siebie osobiście oraz od imieniu Ukraińskiej Unii bezpieczeństwa przeciwpożarowego i technicznego wyrażam wdzięczność Międzynarodowemu Centrum bezpieczeństwa Chemicznego w Warszawie w osobie Pana Krzysztofa Patureja za organizację dzisiejszego wydarzenia o rozwoju współpracy w zmniejszeniu zagrożeń chemicznych, umacnianiu bezpieczeństwa chemicznego oraz ochotniczych straży pożarnych. Specjalne podziękowania wyrażam koordynatoru projektów OSCE na Ukrainie, Panu Vaidotasu Verbie. Dziękujemy za wsparcie, pojmowanie i chęć zrealizować wspólny cel dla rozwoju bezpiecznego środowiska na Ukrainie.

Mam nadzieję, że tacy fora staną się tradycją i fakt tego, że udaję się już drugi raz może wskazywać że jest to krokiem do corocznego forum. Taka platforma jest nie tylko możliwością przedyskutowania problemów ale także tworzenia planów krótkookresowych, perspektyw oraz kierunków działania do następnego forum w ramach realizacji długoterminowego programu współpracy.

Co było zrobiono Ukraińskim Związkiem Bezpieczeństwa Technicznego w tym roku?! Nie tylko braliśmy udział razem z Międzynarodowym Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego w rozwoju sposobów realizacji projektów, ale i badaliśmy doświadczenie naszych polskich partnerów oraz krajów Bałtyjskich, Niemców i krajów byłego Związku Radzieckiego z działalności dobrowolnych jednostek ochrony przeciwpożarowej. Również, dla skutecznego przygotowania podstaw prawnych, zorganizowano grupę ekspertów, eksperci której posiadają odpowiedni umiejętności oraz doświadczenie dla adaptacji prawodawstwa innych krajów na terenie Ukrainy.

Takie działania pozwalają nam wspólnie z Międzynarodowym Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego rozwijać i zatwierdzić podstawowe zasady i kierunki dla programów szkoleniowych w projekcie” Świadomość ludności i odpowiedzialność w zakresie bezpieczeństwa chemicznego oraz ochrony na Ukrainie”. Równocześnie, Wspólne działania pozwalają nam koordynować swoją pracę łącznie z władzami Ukrainy, szczególnie, Gabinetem Ministrów Ukrainy i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych w opracowywaniu odpowiednich przepisów dotyczących tych pytań.

Takie starania są zaowocowały. Ochotniczy ruch przeciwpożarowy, który jest innowacją dla naszego kraju, budzi zainteresowanie nie tylko obywateli ale i społeczności lokalnych, które aktywnie wprowadzają w życie koncepcję polityki rządu decentralizacji władzy oraz rozwoju społeczności lokalnych.

Należy zauważyć, że wszyscy jesteśmy konfrontowani z pozostałościami radzieckich stereotypów w rozwoju i działalności wolontariatu przeciwpożarowego, kiedy był tak zwany ”dobrowolny - obowiązkowy” udział w ochotniczych strażowych drużynach. I przy administracyjnej ekonomii nie powstawały pytania finansowania i utrzymania takich jednostek. Dzisiaj większość społeczności pytają- jak bez naruszania wymagań ustawodawstwa budżetowego oraz podatkowego stworzyć i utrzymać tacy zespoły ochotniczy?

Tak, dzisiaj kraje europejskie i kraje postsowieckie wybierają różne drogi. Na przykładzie Polski widzimy, że w rozwoju i istnieniu tego ruchu państwo nie stoi obok i wspiera ochotników, zachęcając jednocześnie i mecenasów. To jest całkiem możliwe i dla Ukrainy. Ale jest duże ALE.

Na razie, gdy gospodarka państwowa nie może wytrzymać obciążenie i zagrożeń, a budżet państwa nie jest nieograniczony żeby utrzymać zespół ochotników, przedsiębiorcy mają pytanie całkiem logiczne- Jak?

Po-pierwsze: w takiej sytuacji obciążenie finansowe rząd chce przesunąć na od przedsiębiorstwa i podmiotów gospodarczych, ale dlaczego i jak?

Po-drugie: w jaki sposób i na jakiej podstawie pracownik będąc nieobecny w swoim miejscu pracy do udziału przy usuwaniu sytuacji awaryjnej?

I po-trzecie: kto poniesie odpowiedzialność w przypadku uszkodzenia ciała lub śmierci ochotnika?

To jest możliwe rozwiązać te obawy i zagrożenia, wprowadzeniem doświadczenia Polski, poprzez opracowanie i przyjęcie odpowiednich przepisów prawa oraz zmian w budżetowym i podatkowym kodeksie Ukrainy. O realizacji takiego doświadczenia będziemy rozmawiać podczas naszego Forum.

Jednak, niestety, własnymi siłami, bez wsparcia, w tym finansowego z boku naszych partnerów zagranicznych, zrealizować rozwój dobrowolnej ochrony pożarowej będzie trudne.

W związku z tym, jesteśmy wdzięcznymi OSCE za takie wsparcie i porozumienie ważności problemu i chęci ułatwić taki rozwój na Ukrainie.

Mówiąc o utworzeniu na dzień dzisiejszy takich jednostek ochrony przeciwpożarowej ,to tak, one formują się. Należy jednak zauważyć, że niema jednego podejścia nie tylko do utworzenia ale i do funkcjonowania. Tak, przez wsparcie Ambasady Rzeczy Pospolitej w Ukrainie było sformowano kilka takich zespołów. Tak samo i przy pomocy społeczności Kanady oraz udziału Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Ukrainie w ramach formowania ośrodków bezpieczeństwa publicznego rozpoczęli pracę ochotnicze stację pożarowe. W zachodnich regionach Ukrainy zostali utworzone ochotnicze działy bezpieczeństwa przeciwpożarowego na obszarach wiejskich przez wsparcie społeczności z miast siostrzanych z Węgrzech. Te zespoły wolontariuszy są finansowane z różnych źródeł i działają na różnych podejściach ,co na szczeblu krajowym nie jest dopuszczalne.

Tak więc, podsumowując mam nadzieję że ze wsparciem OSCE oraz Międzynarodowego Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego, przy aktywnym udziale z boku Ukrainy rok później zmożemy mówić o stworzeniu odpowiednich podstaw prawnych dla owocnego rozwoju ochotniczej ochrony pożarowej na Ukrainie.

Z nadzieją na owocną współpracę życzę nam wszystkim aktywnej pracy na forum oraz jakości jej wyników!

Wystąpienie - Amb. Krzysztof Paturej

Prezes ICCSS

„Priorytet bezpieczeństwa chemicznego we współpracy z Ukrainą”

1. Ukraina jest jednym z priorytetowych kierunków współpracy UE i RP. Nadrzędnym celem RP, realizowanym wspólnie z UE, partnerami z UE, innymi partnerami i organizacjami międzynarodowymi jest – wraz z podnoszeniem poziomu rozwoju - wspieranie Ukrainy w trwałym zakotwiczeniu w Europie i zbudowania w pełni demokratycznego państwa, konsolidacji instytucji demokratycznych, rozwoju gospodarczego, poprawy praworządności, ochrony środowiska i rozwiązania konfliktu we Wschodniej Ukrainie.
2. Polska uznaje kluczową rolę współpracy rozwojowej za dla budowy dobrobytu i stabilności na świecie. Współpracy rozwojowej, promocji demokracji i praw człowieka przyznano rangę jednego z priorytetów polskiej polityki zagranicznej, która zakłada: „zwiększenie roli współpracy rozwojowej w polityce zagranicznej Polski tak, aby także ten zakres działalności międzynarodowej wpływał na bezpieczeństwo Polski oraz stabilność jej sąsiadów i partnerów współpracy rozwojowej; wspieranie działań służących upowszechnianiu praw człowieka, rządów prawa i demokracji w celu kształtowania przyjaznego środowiska międzynarodowego i zapobiegania konfliktom”.
3. Dotychczasowy wkład RP na rzecz rozwoju sektora prywatnego i zaangażowania polskiego biznesu na Ukrainie jest skromny. Niski jest również poziom zaangażowania polskiego sektora prywatnego i publicznego w programy rozwojowe na Ukrainie. W niewielkim stopniu polskie firmy uczestniczą w realizacji zamówień publicznych w ramach programów pomocowych UE na Ukrainie.
4. Zaangażowanie RP na Ukrainie powinna w znacznie większym zakresie łączyć tradycyjną (według standardów OECD) współpracę rozwojową z polityką bezpieczeństwa, rozwojem gospodarczym i promocją inwestycji.

Priorytet partnerstwa publiczno-prywatnego

5. Partnerstwo publiczno-prywatne (PPP) powinno odgrywać wiodącą rolę w realizacji polityki współpracy z Ukrainą. PPP to projekty partnerstwa pomiędzy rządem, sektorem prywatnym, instytucjami badawczymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego. Podejście zrównoważone i projekty PPP wymagają wszechstronnego planowania, organizacji, marketingu i rynkowego wdrożenia. To z kolei oznacza dodatkowy wysiłek w przygotowaniu biznes planu i etapów rozwoju projektu w porównaniu z tradycyjnym podejściem do rozwoju działalności gospodarczej. Takie podejście daje liczne korzyści, w tym zaplanowane podejście i strategia marketingowa, łatwiejszy dostęp do międzynarodowych funduszy i wsparcia Unii Europejskiej, integrację działalności gospodarczej i wspólne wykorzystanie usług użyteczności publicznej, zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko, obniżenie kosztów, wydajniejsze wykorzystanie infrastruktury; wszechstronne kontakty między wszystkimi udziałowcami. Realizacja projektów na Ukrainie na bazie powyższych zamierzeń spowoduje, że rozwój zrównoważony oraz partnerstwo publiczno-prywatne będą mieć praktyczne zastosowanie w realizacji polskiej polityki gospodarczej.

Współpraca polsko-ukraińska w rozwoju bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie

6. Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego w Warszawie (ICCSS) /www.iccss.eu/ zapoczątkowało w roku 2014 aktywną współpracę z partnerami ukraińskimi, rządowymi i prywatnymi, w rozwoju bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie, jako ważnego elementu umacniania bezpieczeństwa, wdrażania demokracji lokalnej, ochrony środowiska i rozwoju współpracy gospodarczej. Wiodącym promotorem tej współpracy jest OBWE, a jej aktywnymi uczestnikami polskie agendy rządowe i przemysł, państwa (w tym USA) i organizacje międzynarodowe (w tym UE, UN, INTERPOL, OPCW).

7. Pierwszym wspólnym programem jest Program Zintegrowanego Bezpieczeństwa Chemicznego (Ukraine Integrated Program on Chemical Safety and Security) w Ukrainie. Celem jest poprawa bezpieczeństwa chemicznego w działalności chemicznej i zwiększenie ochrony chemicznej infrastruktury krytycznej, zgodnie z wymogami EU. Program Zintegrowanego Bezpieczeństwa jest odpowiedzią na poważne zagrożenia związane z rozpadem przemysłu chemicznego na wschodzie Ukrainy i osłabieniem kontroli działalności chemicznej, co niesie poważne konsekwencje dla bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego. Program jest realizowany w ramach OBWE. Międzynarodowym koordynatorem jest ICCSS. Program wspiera realizację Układu Stowarzyszeniowego Ukrainy z UE. USA i UE potwierdziły gotowość sfinansowania pierwszych projektów w ramach tego programu, w wysokości ok. 2 mln Euro. Jest to pierwszy wspólny program finansowany przez USA i UE w zakresie bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie. Gotowość włączenia się w realizację programu potwierdziły m.in. USA i ważne organizacje międzynarodowe, m.in. UE, ONZ, INTERPOL i OPCW, Globalne Partnerstwo Grupy G7.

8. Pierwsze 4 uzgodnione projekty w ramach programu, finansowane przez USA i UE, obejmują:

e) Wzmocnienie kontroli tranzytu chemikaliów

f) Identyfikacja i zarządzanie chemikaliami, w tym właściwe użytkowanie i utylizacja

g) Usprawnienie krajowego systemu reagowania kryzysowego na Ukrainie

h) Odpowiedzialność w bezpieczeństwie chemicznym na poziomie lokalnym - rozwój i doskonalenie potencjału bezpieczeństwa chemicznego i reagowania kryzysowego na poziomie lokalnym, w tym wsparcie tworzenia ochotniczych straży pożarnych.

9. Odrębnym projektem, który będzie realizowany w ramach współpracy z Ukrainą w bezpieczeństwie chemicznym, jest projekt EU-CHEM-REACT – **program ćwiczeń dla służb ukraińskich w ramach rozwoju systemu reagowania kryzysowego Ukrainy zgodnie ze standardami UE.** Projekt ten, sfinansowany przez UE, został przygotowany przez międzynarodowe konsorcjum, kierowane przez ICCSS, z udziałem straży pożarnych Litwy, Ukrainy (okręg lwowski), Polski, oraz przy wsparciu OBWE. Jest to pierwszy projekt polsko-ukraińsko-litewski, który otrzymał finansowanie z UE.

10. Wiodącym elementem rozwoju współpracy z Ukrainą w bezpieczeństwie będzie program współpracy w tworzeniu systemu ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie, na bazie polskich rozwiązań. Realizacja systemu ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie będzie ważnym elementem procesu umacniania bezpieczeństwa wewnętrznego, rozwoju samorządności i demokracji lokalnej, a także umacniania polsko-ukraińskich więzi na szczeblach lokalnych, promowania integracji europejskiej i rozwoju więzi gospodarczych.

11. W trakcie Ukraińskiego Forum Bezpieczeństwa Chemicznego, które odbyło się w kwietniu 2016 w Kielcach, podczas światowego szczytu bezpieczeństwa chemicznego – CHEMSS20165, partnerzy ukraińscy wskazali, że polski system ochotniczych straży pożarnych powinien służyć za modelowe rozwiązanie w Ukrainie. Ukraińscy i polscy partnerzy podjęli współpracę w przygotowania wspólnego projektu dla tworzenia ochotniczych straży pożarnych w Ukrainie na bazie polskich doświadczeń.

12. Forum Warszawa-Kijów w bezpieczeństwie chemicznym /24 kwietnia br./, z udziałem przedstawicieli władz ukraińskich, przemysłu i organizacji pozarządowych, a także szerokim udziałem polskich podmiotów, jest wymiernym potwierdzeniem budowy partnerstwa polsko-ukraińskiego.

13. Polska powinna pełnić rolę pasa transmisyjnego międzynarodowych środków pomocowych do partnerów ukraińskich, z jednej strony. Z drugiej strony, Polska powinna wspierać partnerów ukraińskich, zwłaszcza sektor małych i średnich firm, w dostępie do środków międzynarodowych.

14. Wspierać należy kojarzenie różnych źródeł finansowania, w tym partnerstwa publiczno-prywatnego, i szerokie włączanie środków międzynarodowych do polskiej oferty w

bezpieczeństwie chemicznym na Ukrainie, również w ramach współpracy rozwojowej i promocji polskich doświadczeń z transformacji gospodarczej. Szczególne znaczenie ma włączenie sektora prywatnego i polskich producentów.

15. Ważnym instrumentem finansowania udziału sektora prywatnego we współpracy z Ukrainą powinien być Europejski Instrument Sąsiedztwa i Partnerstwa (European Neighborhood and Partnership Instrument - ENPI). ENPI jest skierowany do krajów Europy Wschodniej oraz do krajów Śródziemnomorskich. Jego główne cele obejmują m.in. przechodzenie do gospodarki rynkowej i promocję zrównoważonego rozwoju oraz polityki bezpieczeństwa w Europie.

WNIOSKI I PROPOZYCJE - priorytet bezpieczeństwa chemicznego we współpracy z Ukrainą

16. Wiodącym celem współpracy z Ukrainą jest wspieranie europejskich dążeń Ukrainy i integracji z Unią Europejską. Współpraca w bezpieczeństwie chemicznym jest sektorem współpracy, w ramach którego wzmacniamy integrację Ukrainy z UE, podnosimy poziom bezpieczeństwa Ukrainy, rozwijamy współpracę dwustronną, umacniamy bezpieczeństwo i współpracę regionalną.

17. Współpraca RP i Ukrainy w rozwoju bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie i w regionie Europy Wschodniej przyniesie konkretne korzyści w wymiarach bezpieczeństwa, gospodarczym i handlowym, i naukowym. Polskie i ukraińskie instytucje i producenci zyskają perspektywę trwałych powiązań instytucjonalnych i gospodarczych. Polscy producenci sprzętu i usług w zakresie reagowania kryzysowego, obrony cywilnej i przeciwpożarowej, zyskają dostęp do tworzącego się rynku ukraińskiego w zakresie bezpieczeństwa chemicznego i przeciwpożarowego.

18. Współpraca w bezpieczeństwie chemicznym zwiększy bezpieczeństwo odpraw granicznych i celnej chemikaliów i ich transportu, co będzie tworzyć strefę szerokiego bezpieczeństwa chemicznego na naszej wschodniej granicy.

19. **Wiodącym elementem rozwoju polsko-ukraińskiej współpracy powinno być wsparcie w rozwoju systemu ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie, jako ważnego procesu umacniania bezpieczeństwa wewnętrznego, rozwoju samorządności i demokracji lokalnej, a także umacniania polsko-ukraińskich więzi na szczeblach lokalnych, promowania integracji europejskiej i rozwoju ukraińskiego rynku produkcji i usług w zakresie reagowania kryzysowego i straży pożarnych.**

20. Przedstawione powyżej liczne korzyści przemawiają za tym, aby współpraca z Ukraina w bezpieczeństwie chemicznym i rozwoju ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie, zyskała rangę priorytetu w relacjach polsko-ukraińskich. **W świetle powyższego, konieczne jest:**

a) aktywne wsparcie polskich agend państwowych i przemysłu w rozwoju ochotniczych straży pożarnych w Ukrainie, na bazie polskich doświadczeń. W ramach w. projektu wskazane byłoby przygotowanie modelowego ustawodawstwa, stworzenie systemu szkoleń, wybudowanie i wyposażenie w Ukrainie kilku remiz, które byłyby ośrodkami szkoleniowymi dla kadr ukraińskich.

b) włączenie współpracy w zakresie bezpieczeństwa chemicznego na wysoki poziom kontaktów politycznych i gospodarczych z Ukrainą i do programów współpracy i finansowania w ramach środków polskich, UE i międzynarodowych instytucji finansowych, a także w relacjach z USA (bezpieczeństwo chemiczne jest priorytet w relacjach USA-Ukraina) i innymi zainteresowanymi państwami. Otworzy to nowe możliwości współpracy w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego i gospodarki.

c) włączenie współpracy w bezpieczeństwie chemicznym i reagowania kryzysowego, w tym doświadczeń ze współpracy polsko-ukraińskiej, w ramy Partnerstwa Wschodniego (zainteresowanie m.in. Białorusi, Gruzji i Mołdawii), a także organizacji międzynarodowych, zwłaszcza OBWE, OPCW, INTERPOL'u. Pozwoli to przyjąć Polsce pozycję lidera regionalnego w bezpieczeństwie chemicznym, reagowaniu kryzysowym i promowaniu ochotniczych straży pożarnych.

Wystąpienie-prezentacja - Vasyl Karabyn

Lwowski Państwowy Uniwersytet Bezpieczeństwa Życia

„Negatywny Wpływ płonących hałd powęglowych w Sokalu na Ukrainie”

Dzień dobry Państwu. Jestem przedstawicielem Lwowskiego Państwowego Uniwersytetu Bezpieczeństwa Życia.

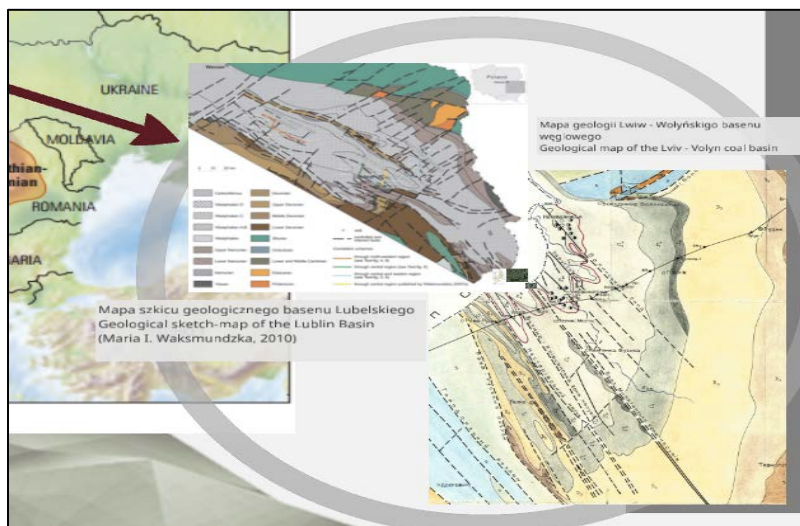
Przedmiot badań

The object of research

Wysypisko odpadów węgla firmy "Lvivvugillia"

Waste coal enrichment dump of the "Lvivvugillia" company

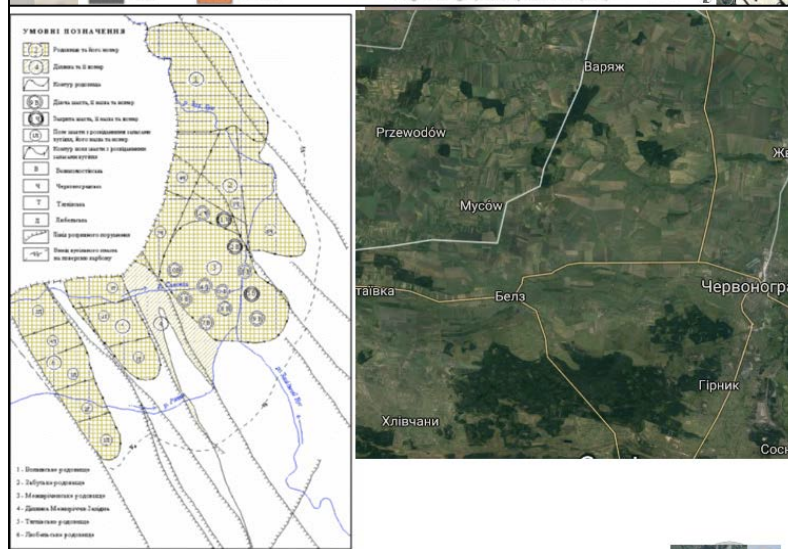
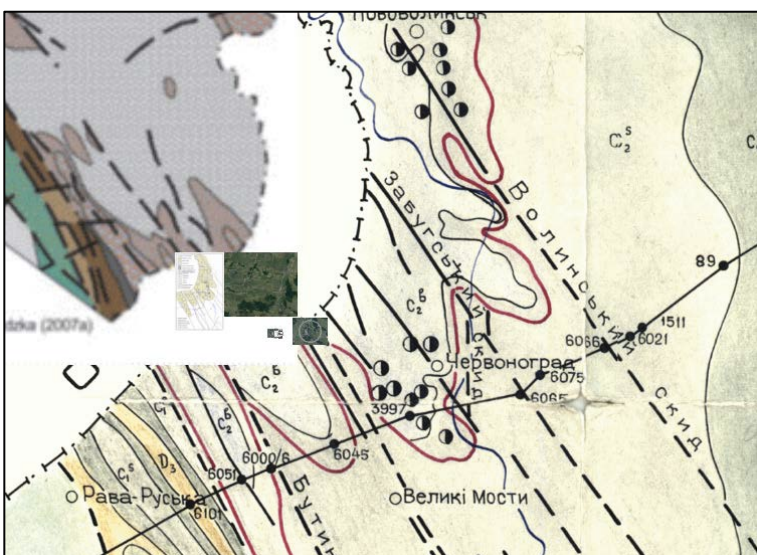
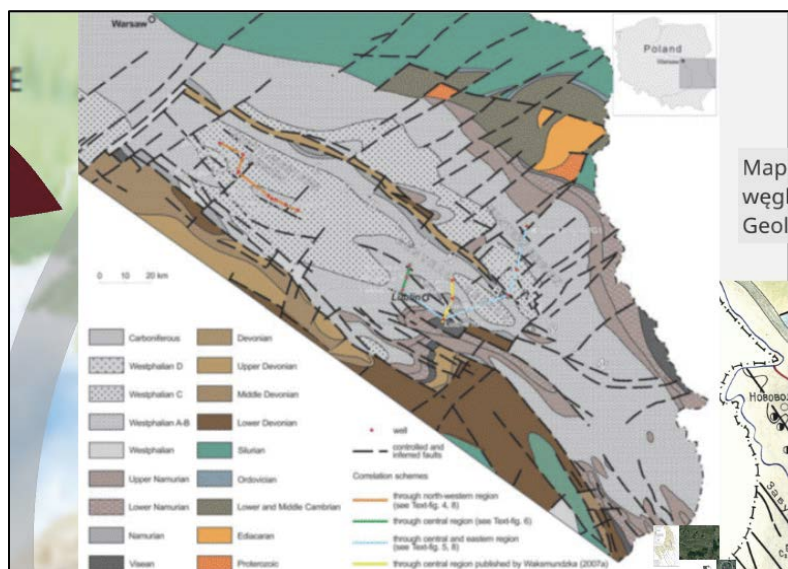
Chcę poinformować o ekologicznych aspektach pożarów odpadów wzbogacania węgla na fabryce wzbogacania w zachodniej Ukrainie, w pobliżu miasta Sokal.

Składowisko ukształtowane odpadami, które są wydobyte z kopalni węgla kamiennego Lwowsko-Wołyńskiego basenu. Węgiel jednocześnie z innymi skałami z kopalni przez wiele lat są dostarczane do zakładu

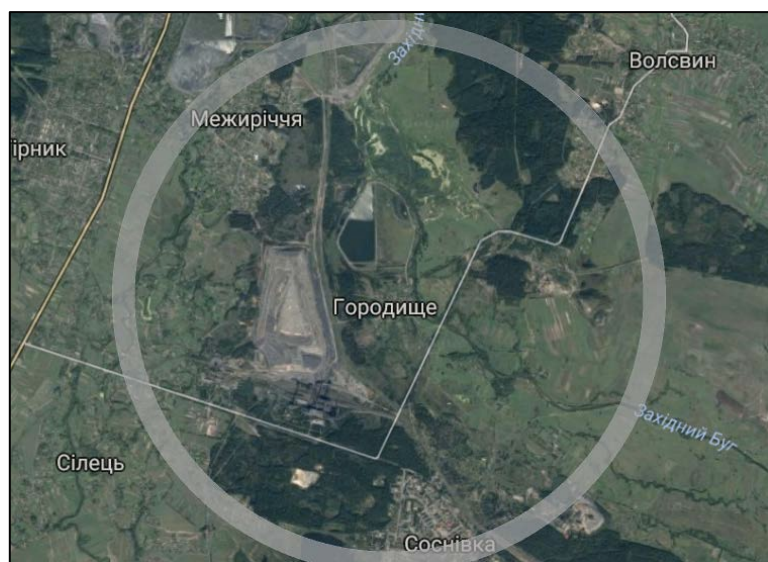
koncentracyjnego, na którym węgiel oddziela się od pustej skały. Następnie węgiel jest transportowany do elektrociepłowni a puste skały składowane w składowisko.

Każdy tysiąc ton wydobycia i koncentracji węgla powoduje akumulację w wysypisku 210-270 m³ skał. Lwowsko-Wołyński basen węglowy jest południowo-wschodniej przedłużeniem Lubelskiego basenu (zagłębia) węglowego. W geologicznym sensie jest to jedyny basen z wspólnymi stratygrafią, tektoniką i historią geologicznego rozwoju. Osady węglowe zaznaczone na mapie szarym kolorem.

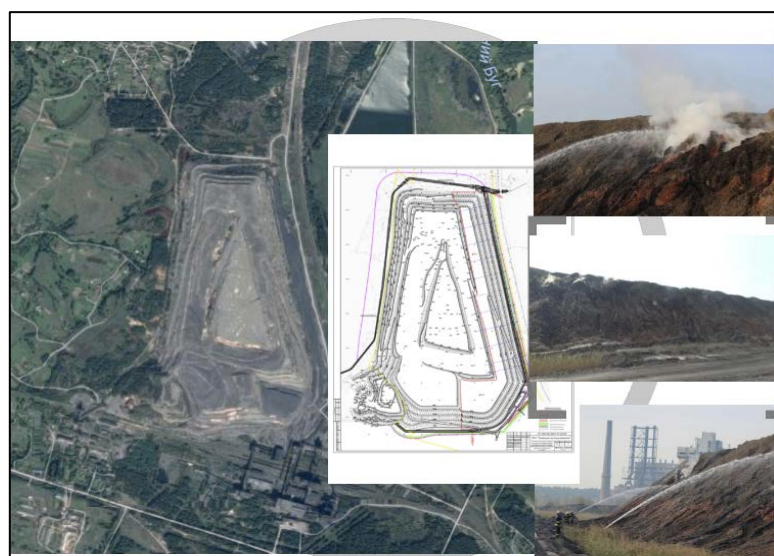

W zakresie Lwowsko-Wołyńskiego basenu jest 6 pól węglowych. Fabryka koncentracyjna znajduje się na wschód od granicy z Polską, w odległości około 20 kilometrów i na południu od miast Sokal i Chervonograd.

Trzeba podkreślić, że cały teren należy do zlewni Bugu, który jest dopływem Wisły. Z tego powodu zanieczyszczenia, które nadchodzą do Bugu płyną do Wisły.

Wracamy do składowiska odpadów.
Na mapie wyraźnie widać jego ogromny rozmiar i bliskość do Bugu.

Powierzchnia terenu przemysłowego fabryki koncentracyjnej zajmuje powierzchnię 36,0 hektarów.
Bezpośrednio do terenu przemysłowego przylega składowisko odpadów, a za 3,5 km na północy jest pole płynnych odpadów №1 i №2. Składowisko odpadów oddany do eksploatacji w 1979 roku i ma powierzchnię 74 hektarów
Centralna wysokość wysypiska – 60 metrów;
Powierzchnia podstawy 650 000 metrów kwadratowych
Obwód bazowy – 3300 metrów.
Ilość zeskładowanych odpadów – trzydzieści milionów metrów sześciennych.

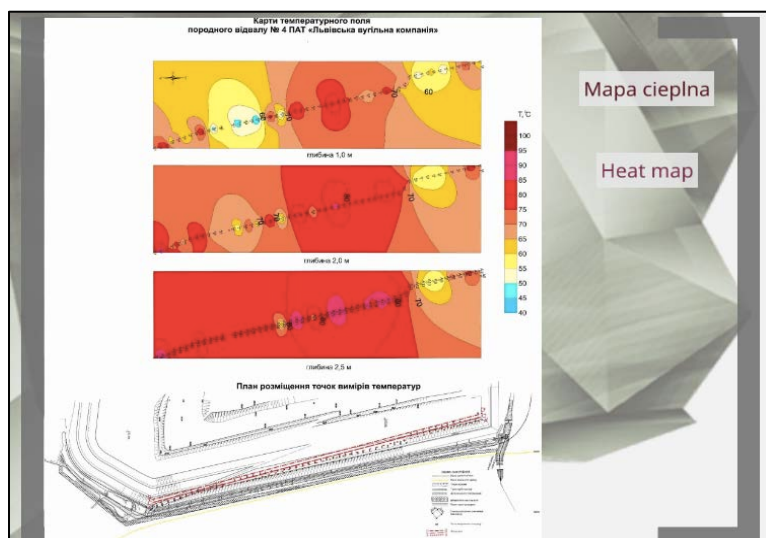
Węglowe odpady są mieszaniną mułowców, marglu, piaskowca z włączeniem kotła miałem węglowym.
Jako część odpadów jest obecny piryt zawierający żelazo i siarkę.
Tereny, które zawierają znaczne ilości węgla zdolny do samo zapalenia.
Aby zapobiegać pożarom przewidziane układania obojętnych skał pomiędzy warstwami odpadów węgla.
Ale takie przeciwpożarowe działanie nie zawsze jest wykonane dokładnie, co prowadzi do pożarów odpadów węglowych.
Niektóre obszary obiektów składowania odpadów węgla często są przypalone, o czym świadczy obecność skał wypalonych w ich przekrojach.

W 2016 roku pożar na składowisku odpadów firmy Lvivvugillia trwała ponad sześć miesięcy. Na tym video pokazano pożar z bliskiej odległości. Ten film przedstawia wielki rozmiar problemu. Szary dym który widać na filmie nie jest mgła, a dymem z pożaru odpadów węgla. Produkty gorenia odpadów węgla włączyły do powietrza wielu wiosek i miasteczek. Łącznie z Chervonohradem I Sokalem. Produkty gorenia odpadów węgla są bardzo toksyczne, ponieważ odpady zawierają wiele siarki i związków organicznych.

Zrobiliśmy pomiary temperatury węgla odpadów na głębokości pół metra, metr, metr i pół, dwa, dwa i pół metra w odległości sześciu - ośmiu metrów od krawędzi wysypiska. Górna mapa pokazuje temperaturę na głębokości jednego metra. Na tej mapie wskazano temperaturę na głębokości dwóch metrów. Dolna mapa pokazuje temperaturę na głębokości dwa i pół metra.

Jak pokazano na mapach ze wzrostem głębokości wzrasta temperatura skał.

Jeżeli na głębokości 1 metr odnotowaliśmy niektóre obszary o temperaturze skał mniejsze 60 stopni to na głębokości 2,5 m prawie cały obszar ma temperaturę ponad 75 stopni Celsjusza.

Jest to najlepiej widoczne na przekroju Niebieskim wskazano temperatura mniej pięćdziesiąt stopni Celsjusza

Żółtym i pomarańczowym od 50 do 65 Czerwonym - więcej niż 70.

Pomiary temperatury wykonane na trzech liniach.

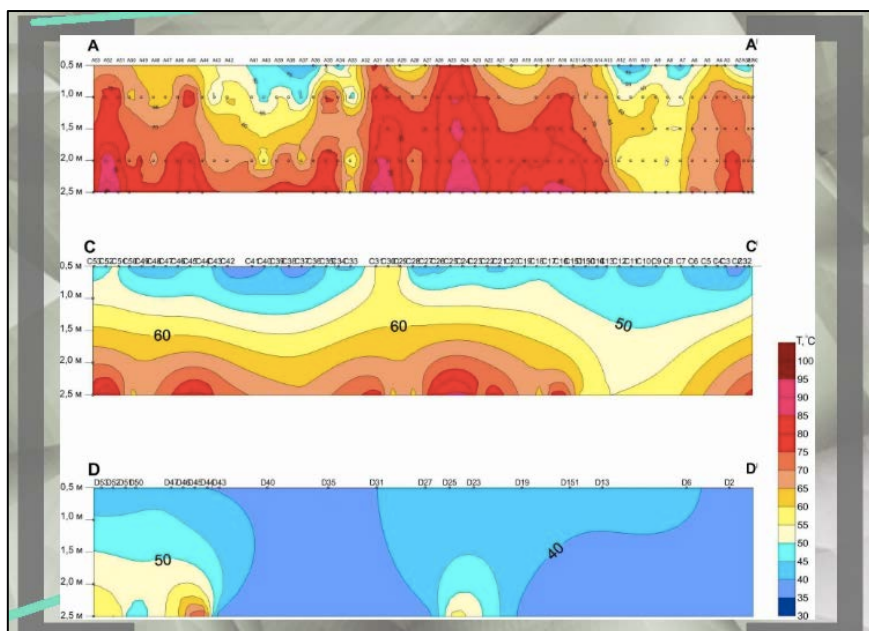
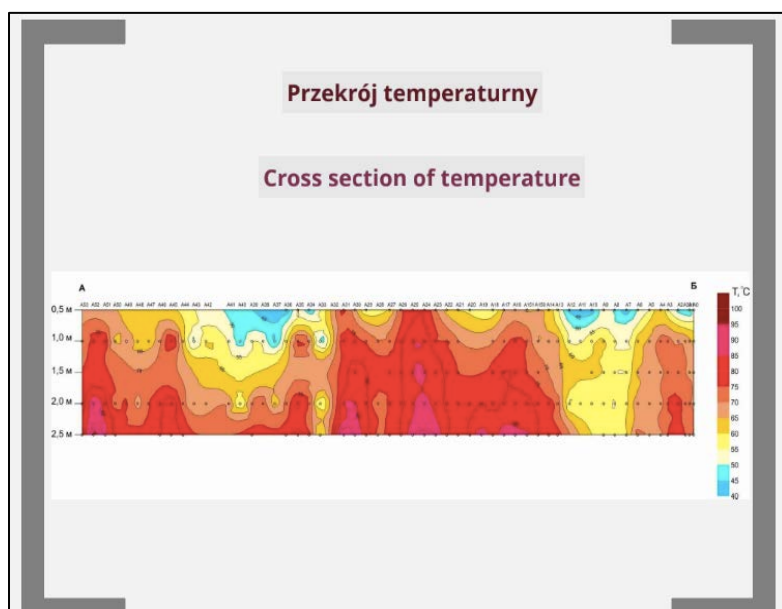
Na odległości 8 metrów, 20 metrów, 50 metrów od krawędzi składowiska.

Przekrój wzdłuż linii A-A pokazuje temperaturę skał na oddalenie osiem m od krawędzi wysypiska.

Przekrój wzdłuż linii D-D pokazuje temperaturę skał na oddalenie 50 m od krawędzi wysypiska.

Zbudowane nami model pola

temperaturowego skał wskazują, że pożar jest nie na wszystkim składowisku, lecz tylko jego obwódka, która ma lepsze dostęp tlenu.

Powierzchnia wysypiska my również skanowaliśmy termowizorem.

W środkowej części obszarów pożaru temperatury zmierzono przez pirometr laserowy.

Najwyższa temperatura na powierzchni składowiska osiągnęła dziewięćset dziewięćdziesiąt siedem stopni Celsjusza (997,4°).

Wyniki naszych badań stanowiły podstawę do działalności

antypożarowej która pomniejszyła intensywność pożaru.

Ten film był filmowany w okresie zimowym.

I można zauważyć, że intensywność i obszar ognia zmniejszył się.

Dochodzenie pozwoliło nam ustalić określoną geometrię wzoru spalania komórek, które mogą być używane do wczesnego wykrywania pożarów stopy węgla z wykorzystaniem dronów.

Dziękujemy i zapraszamy do współpracy.

We współpracy mam na myśli wspólne projektowanie i realizację projektów badawczych i praktycznych, przygotowanie materiałów dydaktycznych, opracowanie wspólnych naukowych produktów wydawniczych

Wystąpienie-prezentacja - Alla Yushchuk

Starszy Asystent, Biuro OBWE w Kijowie

„Prezentacja uzgodnionych projektów w ramach ICSSP”

**INTEGROWANE BEZPIECZEŃSTWO CHEMICZNE I
PROGRAM BEZPIECZEŃSTWA W UKRAINIE:**
przegląd opracowanych projektów i najważniejszych etapów

Alla Yushchuk
Starszy Asystent Koordynatora Projektu OBWE na Ukrainie

Kluczowe Etapy

- 2014, grudzień - okrągły stół w Kijowie (pod przewodnictwem ambasadora K. Patureja) oraz inwentaryzacja zagadnień bezpieczeństwa i ochrony chemicznej - rozpoczęcie programu
- 2015 - kompleksowa ocena bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie oraz opracowanie celów programu
- 2016, kwiecień - Ukraiński Forum Bezpieczeństwa Chemicznego w trakcie CHEMSS2016 w Kielce, Polska- Określanie priorytetów, po których następuje opracowanie konkretnych projektów;
- 2016 - zapewnienie wsparcia partnerów krajowych i zagranicznych oraz aktywne wsparcie ze strony Stanów Zjednoczonych i Polski
- 2017, marzec - Forum "Przekształcenie kraju: społeczności Donbasu w perspektywie "- bezpieczeństwo chemiczne - główny temat - ICSSS wiodące dyskusje merytoryczne
- 2017, kwiecień - Forum Warszawa-Kijów - Budowanie synergii między Ukrainą a międzynarodowymi partnerami w zakresie poprawy bezpieczeństwa chemicznego w skali kraju i regionu
- Wiosna 2017 - oczekuje się, że decyzja Rady UE ma finansować opracowane projekty

- Punktem wyjścia do ustanowienia Programu CSS na Ukrainie był grudzień 2014 r., Kiedy OBWE przy wsparciu MSZ Ukrainy, przynależności wielu partnerów krajowych i międzynarodowych, zainicjowało Narodowy Okrągły Stół poświęcony Promocji wdrożenia rezolucji ONZ nr 1540 w dziedzinie CSS na Ukrainie.
- Okrągły stół zgromadził przedstawicieli ukraińskich agencji, przemysłu chemicznego, środowisk akademickich, społeczeństwa obywatelskiego, organizacji międzynarodowych. Forum zaowocowało zaleceniami dotyczącymi opracowania zintegrowanego programu bezpieczeństwa i bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie.
- Pierwszym krokiem w tej kwestii było przeprowadzenie kompleksowej oceny bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie. OBWE z poparciem ukraińskiego rządu angażował grupę ekspertów w celu przeprowadzenia tej oceny. Eksperci przygotowali kompleksowy przegląd, pomagający ocenić obecny stan bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie, zidentyfikować główne zagrożenia, wyzwania stojące przed krajem i określić możliwe sposoby ich rozwiązania.
- Spotkanie w Wiedniu w lutym 2015 r. / Na posiedzeniu OBWE Ukrainy i zainteresowanych stron międzynarodowych uzgodniły kontekst programu i jego głównych partnerów;
- Krótki punkt przeglądu został przekazany władzom krajowym w grudniu 2015 r.
- W 2016 r. OBWE w ścisłej współpracy z ukraińskimi partnerami i innymi zainteresowanymi stronami pracował nad określeniem priorytetów obszarów, które należy rozwiązać, i w rezultacie opracowano konkretne projekty w celu rozwiązania priorytetowych kwestii w dziedzinie bezpieczeństwa chemicznego.
- Międzynarodowymi liderami programów były: OBWE, ODA ONZ i ICSSS. Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego i Bezpieczeństwa Chemicznego (ICSSS) w Warszawie zostało poproszone o zapewnienie międzynarodowej koordynacji w zakresie rozwoju programu.

Kluczowe obszary zaangażowania poprzez projekty pozabudżetowe

Poprawa krajowej zdolności do identyfikacji niebezpiecznych substancji chemicznych (403 000 EUR)

- Ministerstwo Zdrowia Ukrainy

Poprawa regulacyjnego systemu Ukrainy w zakresie bezpieczeństwa chemicznego i (355 400 EUR)

- Ministerstwo Rozwoju Gospodarczego i Handlu Ukrainy
- Państwowa Służba Ratunkowa Ukrainy

Wzmocnienie kontroli transgranicznego przepływu chemikaliów(kontrolowanych i toksycznych) (370.800 EUR)

- Państwowa Agencja Fiskalna Ukrainy
- Państwowa Straż Graniczna Ukrainy

Poprawa krajowej zdolności do identyfikacji niebezpiecznych substancji chemicznych

- Utworzenie Krajowego Centrum Referencyjnego do identyfikacji kontrolowanych i toksycznych substancji chemicznych
- Modernizacja sprzętu laboratoryjnego w ośrodku badawczym / Centrum referencyjne
- Włączenie Centrum Referencyjnego do ram międzynarodowych

- Pierwszy projekt rozwiązuje problem niewystarczających zdolności do szybkiej i niezawodnej identyfikacji charakteru nieznanymi lub niezidentyfikowanymi substancjami chemicznymi wykrytymi podczas katastrof lub ataków terrorystycznych.
- Projekt doprowadzi do utworzenia Krajowego Centrum Referencyjnego (KCR) w celu identyfikacji substancji chemicznych, włączonego do krajowego systemu reagowania na zagrożenia dla bezpieczeństwa chemicznego. Centrum Referencyjne będzie wspomagać wszystkim agencjom rządowym odpowiedzialnym za bezpieczeństwo chemiczne oraz zadowoli potrzeby agencji zajmujących się egzekwowaniem prawa w zakresie badań sądowych dotyczących toksycznych chemikaliów.
- Centrum Referencyjne zostanie utworzone w ośrodkach Centrum Badawczego Zapobiegawczej Toksykologii, Bezpieczeństwa Żywności i Chemikaliów Ministerstwa Zdrowia Ukrainy, który jest jednym z najbardziej zaawansowanych chemicznych instytucji analitycznych.
- Istniejąca narodowa sieć laboratoriów chemicznych i toksykologicznych, w tym ośrodek badawczy, posiada niezbędną bazę do wykrywania i identyfikowania substancji chemicznych. Jednak większość laboratoriów wykorzystuje przestarzałe wyposażenie i metody analizy, a także istnieje potrzeba stosowania niektórych specyficznych chemicznych analiz chemicznych o wysokiej rozdzielczości w celu dokładnej, szybkiej i niezawodnej identyfikacji toksycznych chemikaliów. Projekt będzie również uaktualniał sprzęt laboratoryjny centrum badawczego.

Ustanowione zdolności Krajowego Centrum Referencyjnego zostaną włączone do międzynarodowych ram z odpowiednią akredytacją i certyfikacją.

- Potrzeba ustanowienia prawnych warunków bezpiecznego obrotu produktem chemicznym na rynku, skutecznych mechanizmów nadzoru nad produkcją, wywozem, przywozem i przechowywaniem produktów

Poprawa systemu regulacyjnego Ukrainy w zakresie bezpieczeństwa chemicznego

- Rozporządzenie techniczne "O bezpiecznym zarządzaniu produktami chemicznymi"
- Rozporządzenie techniczne "w sprawie klasyfikacji i etykietowania produktów chemicznych"
- Zmiany w ustawie o placówkach o wysokim ryzyku
- Dekret CMU "Identyfikacja i deklarowanie zakładów wysokiego ryzyka"

chemicznych została podkreślona w przeglądzie.

Projekt wysłał 4 dokumenty do zatwierdzenia. Dwa techniczne regulacje dotyczące zarządzania produktami chemicznymi i ustawodawstwa krajowego dotyczącego zapobiegania i kontroli poważnych wypadków chemicznych w zakładach wysokiego ryzyka

Wzmocnienie kontroli transgranicznego przepływu chemikaliów(kontrolowanych i toksycznych)

- **Opracowanie krajowych programów szkoleniowych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy dla Państwowej Służby Fiskalnej i Straży Granicznej Państwowej Ukrainy**
- **Szkolenie personelu, w tym krajowych trenerów służb celnych i straży granicznej**
- **Wzmocnienie kontroli eksportu i zdolności egzekwowania kontroli granicznej w celu kontrolowania transgranicznego przemieszczania niebezpiecznych substancji chemicznych**

Projekt zakłada system szkoleniowy i zwiększy umiejętności urzędników SFS i SBGS w celu zwalczania problemów związanych z zamierzonym uwalnianiem chemikaliów kontrolowanych i toksycznych oraz wprowadzania skutecznych mechanizmów kontroli w celu zwiększenia bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie.

Projekt spowoduje:

- Rozwój krajowych programów bezpieczeństwa chemicznego dla SFS i SBGS.

Programy zostaną opracowane zgodnie z

europejskimi normami i standardami, z uwzględnieniem osobliwości odpowiedzialności i funkcji funkcjonariuszy celnych oraz straży granicznej na przejściach granicznych

Personel szkoleniowy, w tym krajowy trenerzy służb celnych i straży granicznej

Szkolenia będą się odbywać zarówno w sesjach teoretycznych, jak i praktycznych. Oczekuje się, że podczas testów pilotażowych uczestnicy ocenią skuteczność modułów i pomogą poprawić i dostosować program szkoleniowy do potrzeb krajowych

Wzmocnienie kontroli eksportu i zdolności egzekwowania kontroli granicznej w celu kontrolowania transgranicznego przemieszczania niebezpiecznych substancji chemicznych

Składnik ten będzie obejmował opracowanie pakietu wsparcia szkoleń, materiałów edukacyjnych i zamówień na sprzęt, które są potrzebne do wykorzystania w przejściach granicznych do wykonywania funkcji kontrolnych.

OBWE-PCU ujednolicony projekt budżetu, który uzupełni inicjatywy pozabudżetowe w 2017

Poprawa zdolności reagowania na sytuacje kryzysowe Ukrainy w celu radzenia sobie z zagrożeniami bezpieczeństwa chemicznego

- **Podnosząc świadomość bezpieczeństwa chemicznego wśród wszystkich zainteresowanych stron**
- **Zwiększenie zdolności krajowej do reagowania na zagrożenia dla bezpieczeństwa chemicznego**

1. Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zagrożeń dla bezpieczeństwa

Poprawa zdolności reagowania na zagrożenia bezpieczeństwa chemicznego poprzez:

- Zwiększanie świadomości społecznej na temat zagrożeń bezpieczeństwa chemicznego, ze szczególnym uwzględnieniem najbardziej wrażliwych społeczności we wschodniej Ukrainie
- Zapewnienie zaleceń i wytycznych dotyczących poprawy chemicznego systemu reagowania kryzysowego na szczeblu lokalnym i krajowym
- Zwiększanie zdolności technicznych Państwowej Służby Ratunkowej Ukrainy w celu reagowania na sytuacje kryzysowe
- Wsparcie dla rozwoju wolontariatu

Opracowanie programu poświęconego lokalnej świadomości i odpowiedzialności za bezpieczeństwo chemiczne

chemicznego i bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem najbardziej

wrażliwych społeczności we wschodniej Ukrainie

Projekt przewiduje opracowanie i rozpowszechnienie materiałów podnoszących poziom świadomości, prowadzenie kampanii informacyjnych..

2. Projekt zaleceń i wytycznych dotyczących poprawy chemicznego systemu reagowania kryzysowego na szczeblu lokalnym i krajowym

W oparciu o analizę danych dotyczących istniejącego systemu bezpieczeństwa chemicznego, obejmującego politykę regulacyjną i rozwiązania instytucjonalne w kontekście decentralizacji, wyniki współpracy międzyinstytucjonalnej, które będą oceniane podczas ćwiczeń i doświadczenia zdobyte podczas wizyty studyjnej w kraju z wyprzedzeniem o Chemicznym system reagowania awaryjnego.

3. Zwiększenie zdolności technicznych Państwowej Służby Ratunkowej Ukrainy w celu reagowania na sytuacje kryzysowe. W tym celu projekt wyposaży personel SES najnowszymi rekomendacjami metodycznymi, kieszonkową broszurę i urządzeniami mobilnymi do identyfikacji i określania niebezpiecznych substancji chemicznych.

Bezpieczeństwo chemiczne na wschodzie Ukrainy - Forum Mariupol

- Zagrożenia chemiczne pozostają poważne na wschodzie Ukrainy. Wiele miejsc chemicznych, miejsc składowania i utylizacji zostało porzuconych, nadal istnieją zagrożenia dla infrastruktury chemicznej
- Witamy serdecznie koordynatorów projektu OBWE w zakresie poprawy bezpieczeństwa chemicznego dzięki konkretnym projektom
- Zaproszenie do ICCSS w celu zapewnienia międzynarodowych ekspertyz i najlepszych praktyk
- Zaangażowanie partnerów krajowych i zagranicznych w prowadzeniu inwentaryzacji i opracowywaniu propozycji projektów

Ref. Dr. Lech Starostin, Dyrektor Programu ICCSS

Następne kroki

- Maj 2017 r. - spodziewana decyzja o finansowaniu projektów ICSSP od Rady UE
- Czerwiec - Rozpoczęcie projektów ICSSP
- Wiosna 2017 - Wykaz zagrożeń bezpieczeństwa chemicznego na wschodzie Ukrainy
- Lato 2017 - opracowanie propozycji projektów i pozyskiwanie funduszy na projekty na Wschodzie Ukrainy

Prezentacja Pan Andrzej Puka

Izba Administracji Skarbowej w Krakowie

„Współpraca polsko-ukraińska w umacnianiu tranzytu i odpraw granicznych towarów niebezpiecznych”

Krajowa Administracja Skarbowa

Współpraca Polsko – Ukraińska w umacnianiu bezpieczeństwa chemicznego na przejściach granicznych oraz w zakresie monitorowania tranzytu produktów chemicznych

Andrzej Puka
Izba Administracji Skarbowej w Krakowie
e-mail: andrzej.puka@kra.mofnet.gov.pl
www.malopolskie.kas.gov.pl

Krajowa Administracja Skarbowa

Krajowa Administracja Skarbowa
National Revenue Administration

Głównym zadaniem Krajowej Administracji Skarbowej jest pobór należności podatkowych i celnych oraz kontrola prawidłowości realizacji obowiązków związanych z daninami publicznymi. **Pełny katalog zadań KAS zawiera przepis art. 2 ustawy o KAS.**

KAS przejęła z dniem 1 marca 2017 r. zadania wykonywane przez Służbę Celną

2

Krajowa Administracja Skarbowa

Krajowa Administracja Skarbowa
National Revenue Administration

Art. 2 ustawy o KAS

14) rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń związanych z naruszeniem przepisów dotyczących towarów, którymi obrót podlega zakazom lub ograniczeniom na mocy przepisów prawa polskiego, przepisów prawa Unii Europejskiej lub umów międzynarodowych, zapobieganie tym przestępstwom i wykroczeniom oraz ściganie ich sprawców, jeżeli zostały ujawnione przez Służbę Celno-Skarbową;

3

Krajowa Administracja Skarbowa

Krajowa Administracja Skarbowa
National Revenue Administration

Wzmoczone działania kontrolne dotyczące naruszeń przepisów dotyczących wprowadzania na teren RP i wyprowadzania z terenu RP m.in. preparatów chemicznych (ograniczenia i zakazy)

4

Krajowa Administracja Skarbowa

Ochrona zdrowia i życia – zagrożenia chemiczne

Wszystkie towary zarówno te znajdujące się na rynku Unii Europejskiej, jak również te, które dopuszczane są do swobodnego obrotu, powinny być bezpieczne, prawidłowo i zrozumiale oznakowane oraz zawierać jedynie dozwolone substancje chemiczne.

Służba Celno - Skarbowa, zgodnie z zakresem swoich kompetencji, kontroluje przestrzeganie przepisów dotyczących wywozu i przywozu chemikaliów, w szczególności substancji i mieszanin niebezpiecznych oraz wyrobów, dla których określone zostały dopuszczalne stężenia pewnych substancji chemicznych.

Krajowa Administracja Skarbowa

Służba Celno-Skarbowa strażnikiem bezpieczeństwa chemicznego

Krajowa Administracja Skarbowa

Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej

7

Narodowy Program Antyterrorystyczny na lata 2015–2019

Służba Celno - Skarbowa wchodzi w skład systemu antyterrorystycznego do której zadań należy m.in. rozpoznawanie, wykrywanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw związanych z naruszeniem przepisów dotyczących wprowadzania na terytorium RP oraz wyprowadzania z jej terytorium towarów objętych ograniczeniami lub zakazami obrotu ze względu na bezpieczeństwo i porządek publiczny lub bezpieczeństwo międzynarodowe.

Terroryzm chemiczny

Instytut Chemii
Przemysłowej im.
prof. I.
Mościckiego

Towards the chemical security culture
„Ku kulturze bezpieczeństwa chemicznego”

2013 - 2015

9

Program Zintegrowanego Bezpieczeństwa Chemicznego na Ukrainie (ICSSP)

wprowadza zasady zrównoważonego rozwoju, ciągłości, partnerstwa publiczno-prywatnego, wielopodmiotowości i nowoczesnego zarządzania w zwiększaniu bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie

24-25 lutego 2015 roku
Wiedeń - inauguracja

12

Kultura
Bezpieczeństwa
Chemicznego

Baza danych
niebezpiecznych
substancji
chemicznych

Portal internetowy
www.network.iccss.eu
poświęcony zagadnieniom
bezpieczeństwa
chemicznego

11

Wizyta 21 i 22 grudnia 2015 r.

Siedziba Organizacji
Bezpieczeństwa i Współpracy
w Europie OBWE

14

Kijów 21 i 22 grudnia 2015 r.
Komitet Higieniczny Ministerstwa Zdrowia Ukrainy

15

CHEMSS 2016

Ćwiczenie sztabowe TTX (*Table Top Exercise*)
dotyczące współpracy polsko-ukraińskiej w zakresie
monitorowania tranzytu produktów chemicznych.

17

**Seminarium w siedzibie Urzędu Dozoru
Technicznego**

2 październik 2015

13

Towards the chemical security culture

Istotą projektu było krzewienie wśród
przedsiębiorstw zasad i zachowań redukujących
niebezpieczeństwo nielegalnego pozyskiwania
i przestępczego użycia substancji chemicznych
w celach takich jak terroryzm, przestępczość
zorganizowana, inne akty o charakterze
kryminalnym.

Wyszkolenie grupy trenerów nauczania wzajemnego
pełniących funkcję ekspertów w zakresie
bezpieczeństwa chemicznego.

Kultura
Bezpieczeństwa
Chemicznego

10

The nearest future

18

**Światowy Kongres
Bezpieczeństwa Chemicznego
CHEMSS 2016**

**18-20
kwietnia 2016
Kielce**

Międzynarodowe Targi
Bezpieczeństwa Chemicznego
CHEM-SAFETY-EXPO

www.chemss2016.org • www.chem-safety-expo.pl

Dziękuję za uwagę

Wystąpienie Pan Volodymyr Timofeev

Przedstawiciel Gabinetu Ministrów Ukrainy

Przede wszystkim chciałbym podziękować za możliwość uczestnictwa na Forum osobiście polskiego dyplomaty, dyrektora Międzynarodowego Centrum Obrony Chemicznej i bezpieczeństwa Krzysztofa Patureya za jego osobiste zaangażowanie w przygotowywaniu i organizacji tego wydarzenia.

Szczególne podziękowania Ambasadoru Vaidotasu Verbie za jego rolę koordynatora projektów OSCE w tworzeniu konkretnych programów mające na celu i poprawy bezpieczeństwa chemicznego poprawy zdolności reagowania w sytuacjach kryzysowych.

Po obejrzeniu i raportach partnerskich zagrożenia chemiczne pozostają poważnym problemem na Ukrainie. Coraz częściej pojawiają się pytania dotyczące użycia broni chemicznej na Ukrainie, z akcentem na pogarszającą się sytuację we wschodniej części Ukrainy. Wielu składowisk i obiektów przemysłowych zostały porzucone. Istnieje zagrożenie nielegalnego handlu toksycznymi chemikaliami oraz ryzyko katastrof ekologicznych. Na Ukrainie istnieje wiele potencjalnie niebezpiecznych obiektów, które mają odpowiednią ochronę, ale mamy także wiele miejsc, w których substancje niebezpieczne są przechowywane na wolnym powietrzu i które zagrażają ludności i środowisku.

Rozumiemy trudność tej sytuacji i nadal wspieramy rolę Koordynatora Projektu OSCE na Ukrainie.

Rząd Ukrainy wspiera inicjatywę utworzenia narodowego programu ochotniczej straży pożarnej, która powinna być wprowadzona zgodnie z przepisami UE w branży obrony cywilnej oraz sytuacjach awaryjnych. Z początkiem rozwoju decentralizacji oraz zwiększeniem odpowiedzialności lokalnych władz w rozwiązywaniu problemów regionalnych, tworzenie ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie jest koniecznością dla nas.

Rozwój i wprowadzanie systemu ochotniczych straży pożarnych, jest również ważne, aby wspierać społeczności lokalne, rozwoju samorządu oraz społeczeństwa obywatelskiego, zwiększenia lokalnej zdolności do zapobiegania katastrof. Po wprowadzeniu na Ukrainie, podejście będzie udzielone innym krajom.

W aktualnej sytuacji politycznej na Ukrainie pytanie zwiększenia bezpieczeństwa chemicznego i ekologicznego oraz ochrony infrastruktury jest niezwykle ważne. Tak że doświadczenie zdobyte w tych sprawach Polską oraz innymi krajami europejskimi jest dla nas bardzo przydatny i powinien zostać wprowadzony na Ukrainie.

Jeszcze raz mogę potwierdzić, że polski model OSP jest stosowny oraz jak najbardziej poprawny dla naszego kraju.

Ukraińska Unia bezpieczeństwa przeciwpożarowego i technicznego oraz Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego w Warszawie potwierdziło kontynuację ścisłej współpracy z właściwymi organami rządowymi w Polsce i na Ukrainie, jak również z partnerami międzynarodowymi aby promować rozwój wolontariatu pożarowego na Ukrainie.

Niezbędne kolejne kroki jako priorytetowe:

- Opracowanie i implementacja kompleksowych przepisów prawnych, administracyjnych i technicznych w celu zapewnienia funkcjonowania wolontariatu przeciwpożarowego;
- Opracowanie i implementacja modelu ochotniczych straży pożarnych, która będzie służyć jako centrum szkolenia praktycznego;
- Opracowanie i implementacja kompleksowego systemu szkolenia aby wyszkolić i sertyfikować personel do wolontariatu straży pożarnej.

Mamy nadzieję, że wkrótce odbędzie się spotkanie w Kijowie pod egidą OSCE oraz z udziałem Ukraińskiej Unii bezpieczeństwa przeciwpożarowego i technicznego do dalszej dyskusji i rozpatrzenia konkretnych kroków, które będą realizowane w ramach rozwoju wolontariatu przeciwpożarowego na Ukrainie.

Mam nadzieję, że dzisiejsze forum pozwoli realizować takie plany w praktyce już wkrótce i chcę powiedzieć, że z naszej strony zrobimy wszystko, co jest dla tego potrzebne.

Dziękuję!

Wystąpienie - Generał-major Ivan Krisa

Ukraińska Unia Bezpieczeństwa Pożarowego i Technologicznego

„Funkcjonowanie służby przeciwpożarowej i rozwój dobrowolnej Służby Pożarniczej na Ukrainie”

Inicjatywa utworzenia ogólnokrajowego programu "Ukraiński system wolontariatu przeciwpożarowego" będzie wspierać samorządy lokalne i podmioty w zapewnianiu prawnych, administracyjnych i technicznych środków na rzecz rozwoju lokalnego systemu ochrony przeciwpożarowej i system obrony cywilnej, sprostając wyzwaniom wynikającym ze zwiększającego się wykorzystania chemikaliów oraz złagodzenie dostępu do niebezpiecznych substancji na szczeblu lokalnym.

Wprowadzenie ochrony przeciwpożarowej, w tym ochrony ludności oraz bezpieczeństwa i ochrony chemicznej i środowiskowej na poziomie lokalnym na Ukrainie jest ważnym priorytetem ukraińskich wysiłków w zakresie decentralizacji i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Na podstawie doświadczeń zebranych przez kilka lat współpracy, konkretnej pomocy i wymiany najlepszymi praktykami proponuje się opracowanie i wprowadzenie systemu wolontariatu przeciwpożarowego na Ukrainie w oparciu o polskie doświadczenia w zakresie wolontariatu.

Główne założenie inicjatywy polega na tym, że sprostanie potencjalnym zagrożeniom, w tym chemicznym i środowiskowym, na szczeblu lokalnym, wymaga współdziałania wszystkich zainteresowanych stron, w tym rządu, sektora prywatnego, przemysłu, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i mediów.

Ustanowienie dobrowolnej służby przeciwpożarowej poprzez utworzenie krajowego systemu, model stacji pożarowych i systemu szkoleń powinno zwiększyć rozwój i wprowadzenie lokalnego mechanizmu reagowania, aby sprostać katastrofom, w tym porażkom chemicznym i klęskom żywiołowym, niezależnie od tego, czy pochodzą one z przyczyn naturalnych czy działalności człowieka. To będzie promować miejsca na najlepsze praktyki - wymianę, współpracę i pomoc techniczną. Wdrożenie na Ukrainie proponowanego podejścia zostanie zaproponowane innym krajom Partnerstwa Wschodniego.

Inicjatywa obejmuje następujące cele:

- Stworzyć wszechstronną podstawę prawną i administracyjną we współpracy ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, w tym: władze lokalne, instytucje odpowiedzialne za prawo, porządek i bezpieczeństwo, sektor prywatny i przemysł, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i media;
- Aktywizowanie i angażowanie wszystkich lokalnych struktur i społeczności, zwłaszcza sektora prywatnego i społeczeństwa obywatelskiego w procesy zapobiegania zagrożeniom i planowania w sytuacjach awaryjnych oraz wspierania lokalnej ochrony przed zagrożeniami poprzez wzmocnienie instytucji, poprawę reakcji na sytuacje kryzysowe i pogłębienie więzi społecznych w społeczności lokalnych;
- Opracowanie i wprowadzenie rzetelnego systemu certyfikowanych szkoleń dla pierwszych osób reagujących i ochotniczych pracowników służby ochrony przeciwpożarowej;
- Opracowanie specyfikacji technicznych i danych dotyczących sprzętu i wolontariatu w zakresie usług przeciwpożarowych.

Oczekiwane wyniki. Wdrażane działania powinny obejmować szereg podmiotów rządowych, przemysłowych, prywatnych i obywatelskich na szczeblu lokalnym i krajowym, które mają obowiązek wprowadzenia środków bezpieczeństwa chemicznego oraz zapobiegania, przygotowywania lub reagowania na lokalne katastrofy. Zakres oczekiwanych rezultatów obejmuje:

- Wprowadzenie podstawowych elementów systemu wolontariatu przeciwpożarowego na Ukrainie, złożonych ze środków prawnych, administracyjnych i technicznych do opracowania lokalnego systemu ochrony przeciwpożarowej i cywilnej
- Wzbogacona wiedza na temat możliwych zagrożeń związanych z chemikaliami i ograniczania zagrożeń związanych z ich użytkowaniem oraz niewłaściwym wykorzystaniem i rozpowszechnianiem najlepszych praktyk i doświadczeń z zakresu bezpieczeństwa i ochrony chemicznej i środowiskowej w lokalnych społecznościach oraz wśród osób zajmujących się chemikaliami i towarami niebezpiecznymi;
- Aktywizacja i integracja wszystkich lokalnych struktur i społeczności, zwłaszcza w sektorze prywatnym i społeczeństwie obywatelskim w procesie zapobiegania ryzyku, planowania awaryjnego i przygotowań do reagowania kryzysowego i działań po kryzysie.
- Wzmacnianie lokalnych instytucji, poprawa sytuacji w sytuacjach awaryjnych oraz pogłębienie więzi społecznych poprzez regularne szkolenia, ćwiczenia, wymianę doświadczeń i współpracę ze specjalistami.

Wpływ proponowanej inicjatywy: Bezpośredni wpływ prowadzonych działań doprowadzi bezpośrednio do utworzenia wolontariatu przeciwpożarowego na Ukrainie, wspieranego przez system miejscowych strażaków pożarowych oraz przeszkolony personel. Ponieważ oczekuje się szeroki udział właściwych agencji Ukrainy i ich partnerów międzynarodowych, proponowana działalność obejmuje zagrożenia terroryzmem a także ryzyko związane z wypadkami przemysłowymi i środowiskowymi oraz inne takie incydenty, które mogą potencjalnie zagrozić życiu ludzi.

Wystąpienie Mykhajlo Baitala

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Ukrainy, Departament Rozwoju Polityki

"Współpraca polsko-ukraińska w rozwoju wolontariatu pożarniczego na Ukrainie"

Według statystyk z 2010 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku w Ukrainie było zarejestrowano ponad 460 tysięcy pożarów w wyniku których zginęło ponad 17.000 ludzi i ponad 11.000 zostało rannych. Bezpośrednie straty materialne z pożarów za ten okres wynoszą około 9 miliardów hryweń. Niebezpośrednie szkody poniesione państwem wynoszą ponad 21 miliard hryweń. Ta kwota nie obejmuje strat ekonomicznych, które są również dziesiątki miliardów.

Według danych Państwowej Służby Statystycznej Ukrainy, stanem na pierwsze października 2016 roku, populacja Ukrainy wynosiła 42 097 635 osób(wyliczając chwilowo okupowane terytorium Krymu). Ludność miejska stanowi 69,1%, wiejska-30,9%. Gęstość zaludnienia - 74,3 osób / km². Tak więc, na obszarach wiejskich Ukrainy mieszkają 13174245 osób.

Na Ukrainie są 28,388 wiosek, gdzie było stworzono 10 279 rad wiejskich. Sektor rolny zapewnia bezpieczeństwo żywnościowe oraz krajową niezależność żywnościową, tworzy 17% produktu krajowego brutto i około 60% funduszu konsumpcji populacji. Jednak Ukraina ma problem w pytaniu organizacji pożarnictwa na obszarach wiejskich, gdzie ich pojawiają się więcej niż jedna trzecia ogółu. Do wielu wsi przybycie pierwszego poddziału pożarniczego znacznie przekracza maksymalną ilość czasu.(20 minut). Dlatego jakość reagowania na połączenia alarmowe jest bardzo niską, bo odległość od lokalizacji profesjonalnych straży pożarnej do wsi jest około 15-20 km na drogach publicznych. Tworzenie profesjonalnych działów Służby Pożarniczej w celu zapewnienia ochrony przeciwpożarowej i obiektów znajdujących się na ich terytorium, wymaga dodatkowych kosztów z budżetu państwa. W stanie konfliktu zbrojnego sytuacja pogarsza się i wymaga reformy.

Niski poziom wyposażenia technicznego lokalnej ochrony przeciwpożarowej uniemożliwia w odpowiednim czasie wyeliminować negatywny wpływ związany z pożarami. Liczba jednostek miejscowej straży pożarnej, która działa przez całą dobę na obszarach wiejskich spada corocznie, a technika pożarnicza już wyczerpała swoją żywotność. Teraz musimy dodatkowo stworzyć około 2100 jednostek miejscowej straży pożarnej.

Pojawienie się tych problemów w dużej mierze spowodowane brakiem odpowiedniego wsparcia finansowego, technicznego, prawnego i regulacyjnego w zakresie bezpieczeństwa pożarowego i nierozwiązanych problemów natury społecznej, informacyjnej, naukowej i technicznej.

Słabość ekonomiczna, mała ilość profesjonalnych straży pożarnej w miastach, i wzrastająca liczba strat pożarowych wymagają pomocy ze strony społeczeństwa poprzez działalności ochotniczą. Szeroki udział społeczeństwa w kwestii bezpieczeństwa pożarowego znacząco zwiększy kulturę bezpieczeństwa wśród ludzi, świadomość i odpowiedzialność, poprawi osobiste umiejętności i zdolność do działania w sytuacjach ekstremalnych. Obecnie na Ukrainie nie istnieje aktywnych organizacji wolontariackich w brzoży bezpieczeństwa pożarowego, które zajmują się pożarnictwem oraz pracą profilaktyczną wśród mieszkańców. Bliskim analogiem takich organizacji jest ochotnicza straż pożarnicza(dalej-OSP), w tym jednostki straży pożarnej w przedsiębiorstwach i na obszarach wiejskich.

Europejski system funkcjonowania ochrony pożarniczej działa na podstawie pożarniczych jednostek lokalnych organów oraz ochotniczych jednostek pożarowych pod ich nadzorem. Doświadczenia zagraniczne pokazują, że najbardziej racjonalnym środkiem ochrony przeciwpożarowej na ziemi i w regionach jest organizacją OSP. Ochotnicze straże pożarowe za granicą mają korzenie historyczne, specyficzne elementy krajowe i tradycje. We wszystkich krajach jest ona stworzona, aby zjednoczyć starania obywateli w celu zwalczania pożarów. Ilość osób w OSP jest znacznie wyższa niż w profesjonalnych stacjach straży pożarowej i razem z nimi utwożą dość skuteczny system bezpieczeństwa pożarowego. Teraz OSP składają do 80%

pożarniczych jednostek Brytanii, Niemców, Francji i Włoch. Komponent państwa w tym systemie nie jest dominujący. Wolontariat w Niemczech i gdzie indziej w Europie dzisiaj jest o poziomie religii. Każdy człowiek uważa, że jego obowiązkiem jest pomoc bliźniemu.

Analiza wielu aktów prawnych regulujących działalność OSP obcych krajów pokazuje, że wydajność ich sukcesu jest możliwa tylko wtedy, gdy są obecne: ramy prawne, powiązane korzyści społeczne i gwarancje nadane wolontariuszom. Straże są na głównym miejscu pracy lub w określonym obszarze. Rozliczanie czasu rotacji jest kontrolowane dyspecerem remizy. Natomiast dane o służbie pożarniczej są przekazywane według głównego miejsca pracy. Obowiązek wyjścia na zmianę jest pod warunkiem umownym między wolontariuszem i pracodawcą na głównym miejscu pracy.

Osobliwością OSP krajów Europejskich jest tworzenie strażami ochotniczymi stowarzyszeń obok profesjonalnych straży oraz organizacji naukowo-technicznych, które specjalizują się w projektowaniu i produkcji sprzętu przeciwpożarowego. Działania uczestników OSP jest stymulowane przez ulgi, wynagrodzenie po godzinne oraz innymi zachętami. Dziś we wszystkich krajach Unii Europejskiej i Stanach Zjednoczonych jest szeroko stosowany moralny zachęt OSP.

Na Ukrainie, pomimo prawie podobnych zasad tworzenia i funkcjonowania OSP, zakres tej relacji jest teraz tylko częściowo regulowane przez Kodeks Ochrony Ludności Ukrainy, ale należy zwrócić uwagę na fakt, że ich tworzenie jest rekomendacją, a nie wymaganiem. Przepis 63 tego Kodeksu jest sprzecznym z zasadą dobrowolności. Kodeks nie reguluje na ustawodawczym poziomie takich pytań jak status, władze, struktura organizacyjna, zadania i funkcje OSP; kompetencje uczestników OSP podczas służby; finansowe oraz techniczne wsparcie OSP; socjalna ochrona OSP. Kwestia ubezpieczeń dobrowolnych straży pożarnej jest zniweczona. Być może z tego względu w zaludnionych obszarach państwa nie było stworzono żadnej realnej aktywnej jednostki pożarniczej.

W tym samym czasie mechanizm odpowiednich świadczeń i ubezpieczeń społecznych OSP wymaga poprawy lub całkowitej zmiany. Jest to racjonalnym w celu zreformowania przepisów dotyczących zabezpieczenia społecznego, opracowanie przepisów dotyczące procedury do udzielania świadczeń uczestnikom OSP w którym muszą być określone procedury i warunki subwencji z budżetu państwa do budżetu lokalnego, aby zrekompensować straty dochodów na wykonywanie własną władzę w wyniku udzielania świadczeń ustanowionych przez państwo i organy lokalne lub wprowadzenie pomocy ukierunkowanej, stworzenie jednolitego bazy danych statystycznych na temat liczby odbiorców świadczeń socjalnych.

Takie zmiany w Ukrainie są możliwe w zakresie reformy samorządowej, która obejmuje przeniesienie niektórych funkcji ze strony państwa dla władz lokalnych, zwiększenie finansowych składników budżetów lokalnych, kwestię rozbudowy sieci jednostek ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie. Przyciągnięcie ochotników do rozwiązywania problemów celu zapobieżenia sytuacji kryzysowych, w szczególności pożarów będzie bardziej wydajne i będzie bardziej efektywny wynik. To natomiast pozwoli stanu odchodzić od systemu kontroli bezpieczeństwa pożarowego.

Dla Ukrainy w kontekście zbliżenia prawodawstwa do prawodawstwa UE oraz doświadczenia innych krajów ważne jest, że poprawa ochrony przeciwpożarowej jest w płaszczyźnie decentralizacji władzy, przenosząc niektóre funkcje lokalnych władz wykonawczych, władz lokalnych, stowarzyszeń i zwiększenie uprawnień samorządów dla ich niezależności finansowej. Tylko wtedy możemy rozwiązać problem zapewnienia jakości ustanowienia i funkcjonowania OSP, aby przyciągnąć niezbędne środki finansowe na ten cel i zapewnić odpowiednie świadczenia socjalne i przywilejów dla swoich członków.

Tak więc, reformy samorządowe, przeniesienie niektórych funkcji ze stanu do władz lokalnych w celu zwiększenia komponent finansowego budżetów lokalnych z pewnością postawią kwestię rozbudowy sieci dobrowolnych jednostek przeciwpożarowych na Ukrainie. Jest to sygnalizowane przez praktykę naszych sąsiadów: Polska, Czechy, Słowacja, Węgry i inne.

Procedury tworzenia dobrowolnych jednostek przeciwpożarowych podobnie jak i w innych krajach muszą zawierać kryteria i wymagania dotyczące ich tworzenia daną populacją, terytorium, właściwości technologiczne obszaru lub obiektu, i tak dalej. Na przykład na Ukrainie w tym kierunku pierwsze kroki, a mianowicie Rada Ministrów Ukrainy z dnia 01 kwietnia 2014 str. 333-numer koncepcja została zatwierdzona przez reformy samorządowe i organizacji terytorialnej władzy na Ukrainie, gdzie kwestia straży pożarnej przeniesiona do samorządów. Jednak, aby zrealizować ten problem, konieczne jest ustalenie kolejności rozpatrywania bezpieczeństwa pożarowego na lokalnym poziomie, tworzenie i utrzymanie jednostek OSP w zależności od potrzeb ludności.

Na chwilę obecną, w umowach kryzysu ekonomicznego i decentralizacji władzy problem skutecznego działania potrzebuje rozwiązanie, w zakresie gospodarki, Państwowej Straży Pożarnej i jednostek ochrony dobrowolnej (ilość, obszar usług, personelu, szkolenia, zabezpieczenie społeczne, itd.). Utworzenie straży pożarnej dobrowolnej w społeczności (zwłaszcza na obszarach wiejskich) pomogą zarówno państwu stać bardziej bezpiecznym miejscem dla życia. Oczywiście, budżety rad wiejskich nie są przeznaczone do utrzymania straży pożarnej pełnego serwisu, ale obecność ochrony przeciwpożarowej jest bardzo potrzebna. Pozwoli to szybko reagować na wyzwania, a tym samym zminimalizować zagrożenia i skutki pożarów.

Dlatego określenie roli jednostek OSP, badanie dotyczące ewentualnego zwiększenia liczby jednostek na rozbudowę serwisu w oparciu o doświadczenia krajów europejskich, zmniejszenie obciążeń finansowych dla budżetu państwa jest ważne.

Trudna sytuacja w świadczeniu bezpieczeństwa pożarowego, szczególnie na obszarach wiejskich, spowodowana głównie ze względu na:

awarii w organizacji organów wykonawczych centralnych i lokalnych, instytucji lokalne działają w celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa pożarowego. W wyniku reformy sektora rolnego większość sprzętu przeciwpożarowego i składy byłych PGR (farmy) przeniesione do bilansu nowoutworzonych podmiotów, zainteresowanych zorganizowaniem zmiany przez całą dobę dla wozów strażackich i użycia go do gaszenia pożarów poza gospodarką, oraz w niektórych przypadkach nie mogących zawierać takiego sprzętu;

brak uregulowań prawnych tworzenia i funkcjonowania Ochotniczej Straży Pożarowej oraz niedoskonałość legislacyjnej i regulacyjnej pewności w zakresie bezpieczeństwa pożarowego;

amortyzacja środków trwałych przedsiębiorstw, instytucji i organizacji, które są realnym zagrożeniem pożaru, zakres których może mieć negatywny wpływ na środowisko i bezpieczeństwo narodowe i spowodować znaczne szkody dla państwa;

niewystarczające środki finansowania, mające na celu poprawę ochrony przeciwpożarowej w osiedli, niewystarczające wsparcie finansowe i niskie poziom materiałów i wyposażenie techniczne jednostek lokalnych i dobrowolnej ochrony przeciwpożarowej;

przeniesienie własności państwowej i komunalnej oraz lokalny wolontariat pożarowy bez odpowiedniego finansowego ich zawartości;

brak wsparcia informacyjnego dla wiejskiej ochrony przeciwpożarowej;

niski poziom wykorzystania potencjału publiczności i samoorganizacji, brak motywacji obywateli w celu zapewnienia bezpieczeństwa pożarowego;

brak systemów zabezpieczenia społecznego i działań na rzecz wsparcia prawnego zabezpieczenia, w tym na szczeblu państwowym, wolontariuszom przeciwpożarowym;

nierozwiązane kwestie dotyczące tworzenia ram naukowych, technicznych, prawnych i zawodowych dla stworzenia jednostki zarządzania OSP, odpowiadającą współczesnym standardom międzynarodowym;

Te czynniki społeczne, ekonomiczne, technologiczne i inne mogą mieć niekorzystny wpływ na poziom ochrony obywateli, materialnych i kulturowych wartości, szczególnie na obszarach wiejskich.

Dlatego musimy:

fundamentalnie zmienić nastawienie opinii publicznej do działalności przeciwpożarowej;
 nauczyć się międzynarodowych standardów wolontariatu przeciwpożarowego;
 zwiększyć poziom odpowiedzialności za stan bezpieczeństwa publicznego;
 pracować nad tworzeniem narodowo-patriotycznej i obywatelskiej świadomości na temat bezpieczeństwa pożarowego;
 zabezpieczyć zasady prawne, społeczne i organizacyjne z powodu utworzenia i funkcjonowania Ochotniczej straży pożarowej;
 spełniać społeczne, prawne, ekonomiczne i inne interesy członków OSP;
 utworzyć, wyposażyć i optymalnie rozmieścić i podziały OSP na obszarach wiejskich, rozwijać prawne, inżynierino-techniczne i metodyczne utrzymania tych jednostek w swoich działaniach dotyczących zapobiegania i likwidacji skutków pożarów;
 chronić ludzi, ich życia, zdrowia i mienia przed pożarami;
 stłumienie pożaru w osiedlach i współpracować z lokalnymi władzami i organami wykonawczymi dotyczącymi tych zagadnień;
 zapewniać wsparcie socjalne, medyczne, psychologiczne i materialne dla członków straży pożarnej;
 reprezentować i chronić prawa i interesy OSP i jej członków.

Problem, że istnieje musi zostać rozwiązany poprzez:

- tworzenie, z uwzględnieniem warunków lokalnych i oceny ryzyków i skutków pożarów, lokalnych jednostek OSP społeczności i zapewnienie im zasobów materialnych i finansowych;
- organizowanie współdziałania OSP oraz władz centralnych i lokalnych wykonawczych, samorządów, firm, fundacji, instytucji, organizacji różnych form własności, w tym społecznych, zagranicznych i międzynarodowych, zainteresowanych adresowaniem wsparcia ochrony przeciwpożarowej dobrowolnej;
- zapewnienie realizacji norm społecznych i norm dla wolontariuszów i ich rodzin;
- innowacji i inwestycji w celu wzmocnienia technicznego jednostek OSP (budowanie stacji remizy, zakup sprzętu i urządzeń technicznych do zwalczania pożarów);
- opracowanie propozycji w celu poprawy działania jednostek przeciwpożarowych dobrowolnych do szkolenia pracowników i studentów oraz zasad bezpieczeństwa pożarowego, rozwój propagandy przeciwpożarowej, wydawnictwo literatury technicznej i innych materiałów z przypadku pożaru;
- zaangażowanie osób prowadzących działalność gospodarczą i osób zaangażowanych w rolnictwo na własne potrzeby do członkostwa w OSP, udział w straży pożarnej i ogniochronnej kampanii;
- zagadnienia dotyczących kwestii naukowych, metodologicznych, instytucjonalnych, prawnych, technologicznych, regulacyjnych i profesjonalnych z powodu tworzenia systemu informacyjnego jednostki zarządzania OSP, że spełniają nowoczesnych standardów międzynarodowych;
- tworzenie wiarygodnej informacji zarządzania oprogramowanie i narzędzia komunikacyjne oraz technologie, które umożliwią sprawne wykonanie we wszystkich dziedzinach przygotowywania, przyjmowania, wdrażania i korekta decyzji administracyjnych na różnych szczeblach rządowych departamentów OSP;
- edukacja i szkolenie przyszłych wolontariuszy OSP;
- badanie doświadczenie OSP w innych krajach i jego adaptacji na Ukrainie;
- przewodzenie prac wyjaśniających wśród obywateli;
- zaangażowanie młodzieży w działalność wolontariacką i w działalność społeczną (pomimo istnienia wystarczającej liczby organizacji młodzieżowych tylko 2% młodych ludzi należy do tych organizacji i 6% z nich biorą udział w organizowanych wydarzeniach).

W rezultacie umożliwi to:

- tworzenie w rozliczeniach jednostek OSP społeczności lokalnych oraz zapewnienie pomocy materialnej i finansowej;

zorganizowanie i przeprowadzenie działań w celu zapobiegania pożarom i ich gaszenia, ratowania ludzi i mienia w przypadku pożaru, ofiara pierwszej pomocy;

tworzenie świadomości społecznej i obywatelskiej mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa pożarowego, jak najlepiej wykorzystać z korzyścią dla państwa potencjału aktywności młodzieży;

zapewnienie wysokiego poziomu ochrony przeciwpożarowej w obszarów wiejskich i obiektów;

zmniejszyć ryzyk pożaru i zagrożeń związanych z pożarami, stworzenia sprzyjających warunków socjalnych w celu zmniejszenia wpływu zagrożeń pożarowych w środowisku;

zapewnienie minimalnego przybycie jednostek ochrony przeciwpożarowej do ognia optymalnym umieszczeniem ich na obszarach wiejskich;

zachęcenia mieszkańców do przyłączenia się do OSP i wzięcie udziału w straży pożarnej i ogniochronnej kampanii;

pomagać w organizowaniu i wspieraniu dobrowolnych i innych działań społecznych, kreowanie pozytywnego wizerunku oraz ochotnicy reputację wśród publiczności, państwowych i lokalnych oraz innych instytucji społeczeństwa obywatelskiego, inwestorów i tak dalej;

otrzymać w ramach pomocy humanitarnej lub technicznej dostarczonej przez organizacje non-profit, zgodnie z postanowieniami traktatów międzynarodowych na związanie przez Radę Najwyższą Ukrainy, bezpłatny lub w formie pomocy dobrowolnych lub darowizn firm i osób fizycznych, w tym zagranicznych pieniędzy lub mienia;

obejmować pomoc w formie dotacji z fundusz międzynarodowych na rozwój infrastruktury (budowy (przebudowy) stacji pożarowych, zakup specjalnego wyposażenia i sprzętu ratowniczego dla remizy;

dokonać budowę infrastruktury dla przeciwpożarowego szkolenia i bezpieczeństwa pożarowego dla populacji wiejskiej.

Prezentacja - Zdzisław Salamonowicz

Kierownik Katedry, Szkoła Główna Służby Pożarniczej

"Potencjał Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w rozwoju ochotniczych straży pożarnych na Ukrainie"

Międzynarodowe Forum Warszawa-Kijów
Warszawa, 24 kwietnia 2017

Możliwości Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w rozwoju wolontariatu pożarowego na Ukrainie

Mjr. Zdzisław Salamonowicz, dr inż
Kierownik Działu Ratownictwa
Wydział Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego

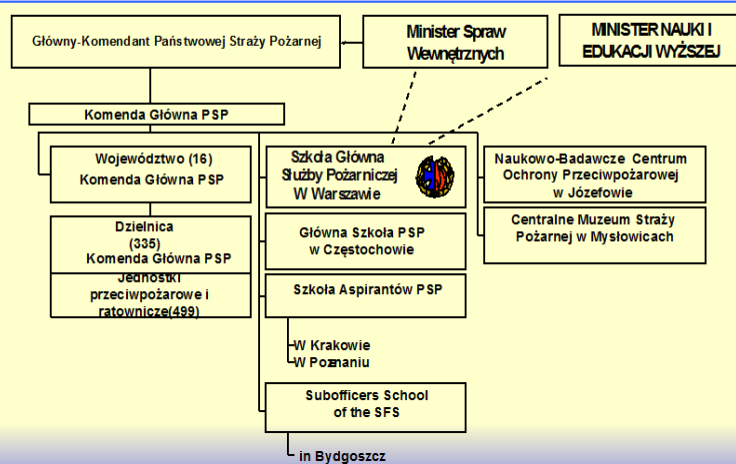
Szkoła Główna Służby Pożarniczej

Szkoła Główna Służby Pożarniczej (SGSP) jest uczelnią techniczną krajowych służb publicznych pod nadzorem ministra spraw wewnętrznych, która kształci funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej, urzędników innych służb i sił nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych, jak również Cywilów.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej

Szkoła Główna Służby Pożarniczej– Struktura edukacyjna

Wydział Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego

- Dział Ratownictwa
- Departament Techniczny Straży Pożarnej
- Departament Bezpieczeństwa i Hazardstwa Budowlanego
- Departament procesów spalania, eksplozji i gaszenia
- Departament Dokładnych Nauk

Wydział Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego

- Dział Inżynierii Bezpieczeństwa
- Departament Bezpieczeństwa Wewnętrznego
- Społeczne i ludzkie aspekty Departamentu Bezpieczeństwa

Międzywydziałowe podziały

- Program Erasmus i Zespół Szkolenia Długoterminowego
- Departament Badań i Komerccjalizacji
- Departament Organizacji Edukacyjnej
- Wydział Języków Obcych
- Departament Wychowania Fizycznego
- Biuro Spraw Studenckich

Szkoła Główna Służby Pożarniczej – rodzaje studiów

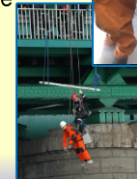
- Stacjonarne studia
  - Zaoczne studia
-
- I stopnia
  - II stopnia
  - doctor (Nauk technicznych - inżynieria środowiska)
  - studia podyplomowe
  - Kursy specjalistyczne
-
- "Ujesnolicone" studia
  - "cywilne" studia

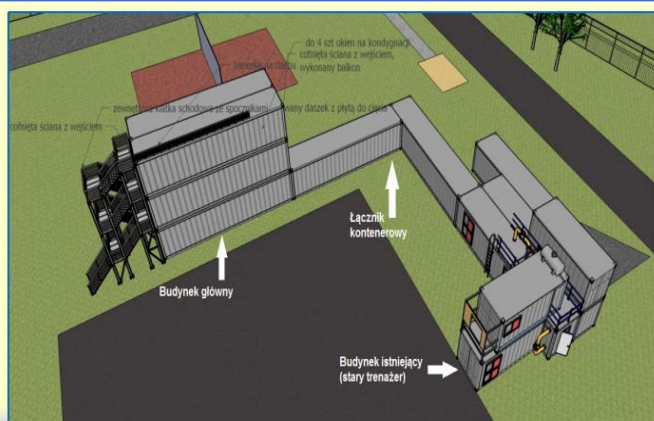
Operacje ratownicze

- Pożarnictwo I Katastrofy
- Pierwsza pomoc medyczna
- Ratownictwo chemiczne i ekologiczne
- Ratownictwo techniczne
- Miejskie Poszukiwania i Ratownictwo
- Ratownictwo wodno-nurkowe

Teren szkoleniowy - PBL Zamczysko Nowe

Teren szkoleniowy - PBL Zamczysko Nowe

Teren szkoleniowy - pożarnictwo

Teren szkoleniowy - pożarnictwo

Teren szkoleniowy - pierwsza pomoc medyczna

Teren szkoleniowy - pierwsza pomoc medyczna

Teren szkoleniowy - ratownictwo chemiczne

Teren szkoleniowy - ratownictwo chemiczne

Teren szkoleniowy - ratownictwo techniczne

Teren szkoleniowy - – Rope Rescue, Miejskie poszukiwanie

Szkoła Główna Służby Pożarniczej-doświadczenie

Szkoła Główna Służby Pożarniczej-doświadczenie

Szkoła Główna Służby Pożarniczej-doświadczenie

Prezentacja - Julia Mazur

Pełnomocnik Dyrektora ds. Jakości w CNBOP-PIB

„System dopuszczenia wyrobów, jako istotny element zapewnienia bezpieczeństwa ratowników i osób ratowanych”

CNBOP-PIB
TWOJ PARTNER W
BEZPIECZEŃSTWIE

CENTRUM NAUKOWO-BADAWCZE
OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ
Im. Józefa Tułuszkowskiego
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

System dopuszczenia wyrobów, jako istotny element zapewnienia bezpieczeństwa ratowników i osób ratowanych

mgr inż. Julia Mazur
Pełnomocnik Dyrektora ds. Jakości SZJ ISO
CNBOP-PIB

CNBOP-PIB

ZAKRES DZIAŁANIA CNBOP-PIB

- ☐ badania kwalifikacyjne, oceny zgodności i dopuszczeń wyrobów i usług
- ☐ oceny techniczne
- ☐ badania naukowe, prace rozwojowe i wdrożeniowe
- ☐ działalność normalizacyjna, standaryzacyjna, doradcza oraz ekspercka
- ☐ działalność wydawnicza, szkoleniowa i edukacyjna, a także informacyjna

TWOJ PARTNER W
BEZPIECZEŃSTWIE

CNBOP-PIB

BUDOWA SYSTEMU OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH

Aspekty organizacyjne

- Osoby
- Działania

Aspekty prawne

- Przepisy prawne
- Procedury

Aspekty techniczne

- Zaprojektowanie jednostek
- Wyposażenie jednostek w bezpieczny i niezawodny sprzęt

TWOJ PARTNER W
BEZPIECZEŃSTWIE

CNBOP-PIB

OCENA ZGODNOŚCI

Weryfikacja zgodności wyrobu z przepisami prawa w zakresie określonym przez dyrektywy i rozporządzenia Unii Europejskiej, które mają zastosowanie do danego wyrobu.

ocena zgodności = **informacja**
ocena zgodności = **potwierdzenie**
ocena zgodności = „**narzędzie**”

ocena zgodności = **bariera**

wyroby niezgodne

wyroby zgodne

TWOJ PARTNER W
BEZPIECZEŃSTWIE

KRAJOWE SYSTEMY OCENY ZGODNOŚCI

Niezależnie od oceny zgodności w obszarach regulowanych w krajach UE funkcjonują krajowe systemy oceny zgodności (badań, certyfikacji, dopuszczeń).

Przykłady znaków stosowanych przez jednostki dopuszczające stosowane w ochronie przeciwpożarowej odpowiednio w Wielkiej Brytanii, Niemczech, Danii, Polsce, Francji.

PODSTAWY PRAWNE SYSTEMU DOPUSZCZENIA WYROBÓW

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r.
o ochronie przeciwpożarowej
(tj. Dz. U. z 2009 r., Nr 178 poz. 1380 z późn. zm.).

Rozporządzenie MSWiA z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych czynności wykonywanych podczas procesu dopuszczenia, zmiany i kontroli dopuszczenia wyrobów, opłat pobieranych przez jednostkę uprawnioną oraz sposobu ustalania wysokości opłat za te czynności (Dz. U. Nr 143 poz. 1001)

Rozporządzenie MSWiA z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania (Dz. U. Nr 143 poz. 1002)

Rozporządzenie MSWiA z dnia 27 kwietnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania (Dz. U. Nr 85, poz. 553)

PODSTAWY PRAWNE

art. 7 ust. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej

- „Wyroby służące zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, wprowadzane do użytkowania w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, oraz wykorzystywane przez te jednostki do alarmowania o pożarze lub innym zagrożeniu, oraz do prowadzenia działań ratowniczych, a także wyroby stanowiące podreczny sprzęt gaśniczy, mogą być stosowane wyłącznie po uprzednim uzyskaniu dopuszczenia do użytkowania.”

Krajowy system oceny zgodności - dla czego jest tak ważny?

- reguluje kwestie formalno-prawne związane z użytkowaniem wyrobów wiarygodnych, niezawodnych, zapewniających bezpieczeństwo
- dać możliwość wyeliminowania z rynku różnego rodzaju podróbek, wyrobów niespełniających wymagania
- zapewnia odpowiedni poziom szeroko rozumianego bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa użytkownika
  - eliminacja zagrożeń dla życia i zdrowia ludzi i zwierząt, mienia i środowiska
  - bezpieczeństwo strażaka-ratownika, ratowanych
  - bezpieczeństwo przeciwpożarowe obiektów budowlanych
  - możliwości prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych w tych obiektach
- Wyroby poddane procesowi badań i dopuszczeń dają większą pewność co do ich deklarowanych właściwości, zaufanie do nich może być większe. (są obiektywne dowody – badania, raporty, certyfikaty)

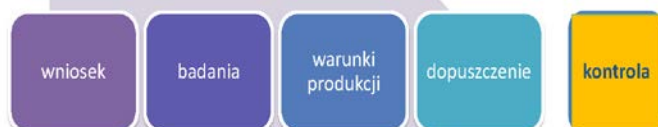
CERTYFIKOWNY/DOPUSZCZONY CZY NIECERTYFIKOWANY?

KRYTERIA PORÓWNIANIA	WYRÓB	
	ZGODNY CERTYFIKOWANY	INNY
	OCZEKIWANE WŁAŚCIWOŚCI WYROBU	
OPIS WYMAGAŃ	PN/EN/AT/WTU	PN/EN/?
ZBADANY – potwierdzone jego właściwości	+	-
PROGRAM BADAŃ – zakres badań	+	-
CERTYFIKAT – potwierdzenie zgodności z właściwym dokumentem odniesienia	+	-
ZAKRES CERTYFIKATU, w tym rejestr zmian	+	-
NADZÓR NAD CERTYFIKATEM – ZKP/WTU, badania kontrolne	+	-
DEKLARACJA PRODUCENTA	+	+/-
PRODUCENT WYROBU – odpowiedzialność za wyrób	+	+/-

PRZEBIEG PROCESU DOPUSZCZENIA

89 typów wyrobów w 15 grupach

okres ważności
5 lat

□ ocena zgodności i dopuszczeń wyrobów i usług

- **2885** ważnych świadectw dopuszczenia
- **509** ważnych europejskich certyfikatów zgodności/certyfikatów SWU
- **442** ważne krajowe certyfikaty zgodności
- **51** ważnych dobrowolnych certyfikatów zgodności
- **21** ważnych dobrowolnych certyfikatów podmiotów świadczących usługi
- **60** ważnych dobrowolnych certyfikatów zgodności dla wyrobów stosowanych w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (Dubaj)

Σ = 3968 ważnych świadectw i certyfikatów

- **509** aprobat technicznych (obecnie krajowych ocen technicznych)
- **227** ocen zakładowej kontroli produkcji wykonywanych corocznie
- **12** przetestowanych wyrobów innowacyjnych
- **27** opinii technicznych

Twój partner w
BEZPIECZEŃSTWIE

www.cnbop.pl

http://www.cnbop.pl/wydawnictwa/2017/978-83-61520-67-2/czerwona_ksiega_sd.pdf

Twój partner w
BEZPIECZEŃSTWIE

Wystąpienie Dariusz Marczyński

Starszy Doradca w ICCSS

Program rozwoju lokalnej świadomości i odpowiedzialności w bezpieczeństwie chemicznym na Ukrainie

WSPÓLNIE sprostać wyzwaniom stojącym przed społecznościami lokalnymi i administracją publiczną w sytuacji rosnącego dostępu i wykorzystywania związków chemicznych oraz wzrostu poziomu i skali zagrożeń chemicznych

I. Inicjatywa programu: **Lokalna Świadomość i Odpowiedzialność w Bezpieczeństwie Chemicznym** ma na celu wsparcie samorządów i podmiotów lokalnych w sprostaniu wyzwaniom związanym z rosnącym wykorzystaniem chemii i dostępu do niebezpiecznych substancji na szczeblu lokalnym i realizacji wymagań ochrony środowiska i bezpieczeństwa chemicznego.

II. **Zasadniczym celem** programu jest kreowanie lokalnej kultury bezpieczeństwa chemicznego i realizacja **lokalnej polityki zrównoważonego rozwoju w szeroko pojętej działalności chemicznej**, postępowaniu z materiałami niebezpiecznymi i odpadami, **składowaniu i transporcie** materiałów niebezpiecznych, planowaniu i reagowaniu na zagrożenia związane z taką działalnością. Program będzie wspierał wdrażanie na poziomie lokalnym inicjatyw na rzecz umacniania bezpieczeństwa i ochrony infrastruktury krytycznej i przeciwdziałania poważnym awariom, w tym rozwój ochotniczych straży pożarnych.

III. **Adresatem programu** są podmioty administracji lokalnej, służby państwowe odpowiedzialne za ochronę ludności i reagowanie kryzysowe, organizacje społeczne, firmy i przedsiębiorcy indywidualni zaangażowani w działalność z niebezpiecznymi materiałami, media. Liczymy, że realizacja programu rozpocznie się na Wschodniej Ukrainie, gdzie – z uwagi na trwający konflikt - poziom zagrożeń chemicznych i ekologicznych jest najwyższy.

IV. **Wiodącym założeniem** Programu **Lokalna Świadomość i Odpowiedzialność w Bezpieczeństwie Chemicznym** jest stwierdzenie, że tradycyjne reagowanie kryzysowe nie wystarcza, aby sprostać wyzwaniom stawianym przez awarie lub katastrofy, zarówno naturalne lub spowodowane przez działalność człowieka.

Sprostanie potencjalnym zagrożeniom związanym z działalnością w sferze niebezpiecznych substancji wymaga współdziałania wszystkich podmiotów (zaangażowanie wspólnotowe), w tym administracji, sektora prywatnego i przemysłu, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i mediów.

Społeczności lokalne powinny posiadać wiedzę na temat działalności w sferze niebezpiecznych substancji na swoim terytorium. Wspólnota powinna uczestniczyć w dialogu na temat istniejących zasobów i wymagań, które powinny być spełniane aby przeciwdziałać potencjalnym zagrożeniom i minimalizować potencjalne straty.

V. Program zakłada tworzenie **lokalnych płaszczyzn dialogu i koordynacji** wysiłków na poziomie lokalnym i współdziałanie wszystkich podmiotów lokalnych, w tym administracji, sektora prywatnego i przemysłu, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i mediów, w opracowanie i wdrożenie lokalnych programów przygotowania i reagowania na sytuacje awaryjne, w oparciu o następujące założenia:

1) **wymiany informacji i upowszechniania wiedzy na temat działalności w sferze niebezpiecznych substancji na poziomie lokalnym.** Zaangażowanie społeczne i otwarty dostęp do informacji są konieczne dla poszerzania świadomości o zagrożeniach i przygotowania różnorodnych form reagowania. Im więcej wiemy o zagrożeniach, tym lepiej możemy zrozumieć wymagania w zakresie bezpieczeństwa.

2) **aktywizację i włączenie wszystkich lokalnych struktur i społeczności, zwłaszcza sektora prywatnego i społeczeństwa obywatelskiego.** Wszystkie podmioty lokalne powinny uczestniczyć w określaniu zasobów i potrzeb, które mogą być wykorzystywane w przeciwdziałaniu zagrożeniom i reagowania w sytuacjach zagrożenia.

3) **wspieranie lokalnej odporności na zagrożenia**, poprzez wzmocnienie instytucji, zwiększanie aktywów reagowania kryzysowego i pogłębianie więzi społecznych, poprzez regularne szkolenia i ćwiczenia, wymianę doświadczeń i współpracę specjalistów. Umacnianie lokalnych struktur, więzi i kontaktów, które łączą jednostki, instytucje państwowe, firmy i organizacje społeczne, wraz z poszerzaniem dostępu do informacji i wiedzy o zagrożeniach, staje się wiodącym czynnikiem przygotowania do kryzysu i stanowi rękojmię skutecznego działania w trakcie wystąpienia awarii lub katastrofy, zarówno naturalnej lub spowodowanej przez działalność człowieka.

VI. Program będzie wspierać:

- 1) rozwój partnerstwa i lokalnej płaszczyzny współpracy między administracją, samorządem, obywatelami i użytkownikami chemii na poziomie lokalnym;
- 2) rozwój świadomości bezpiecznego używania związków chemicznych;
- 3) identyfikowanie niebezpiecznej działalności, związanej m.in. ze składowaniem lub transportowaniem materiałów niebezpiecznych;
- 4) wspieranie lokalnych władz w opracowaniu i wdrażaniu planów reagowania w sytuacjach awarii i zagrożeń.

VII. Podstawą programu będzie wymiana doświadczeń i prowadzenie regularnych szkoleń i ćwiczeń dla przedstawicieli administracji, samorządów lokalnych i służb reagowania, użytkowników niebezpiecznych substancji (produkcja, składowanie, transport, używanie), podmiotów prywatnych oraz przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego.

VIII. Promocję i rozwój programu na Ukrainie zapewni i Ukraiński Związek Bezpieczeństwa Technicznego (USPTB) we współpracy Lwowski Państwowy Uniwersytet Bezpieczeństwa Życia i pomocy Koordynator Projektów OBWE w Kijowie. Wsparcie międzynarodowe i realizację pierwszych, modelowych szkoleń dla trenerów programu zapewni Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS) w Warszawie, we współpracy z Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska.

IX. Do udziału w realizacji programu zaprosimy wiodące organizacje międzynarodowe oraz agencje narodowe, które są zaangażowane w redukcję zagrożeń, które występują w działalności z niebezpiecznymi substancjami i reagowania kryzysowego.

X. Liczymy na wsparcie darczyńców międzynarodowych w zagwarantowaniu środków finansowych na rozwój programu.

Deklaracja forum

MIĘDZYNARODOWE FORUM WARSZAWA-KIJÓW^[1]_{SEP}

Rozwój współpracy w zmniejszeniu zagrożeń chemicznych, umacnianiu bezpieczeństwa chemicznego oraz ochotniczych straży pożarnych

Warszawa, 24 kwietnia 2017

Deklaracja forum

W sprawie współpracy w rozwoju Ochotniczych Straży Pożarnych na Ukrainie

1. Forum Warszawa-Kijów zostało zorganizowane przez Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS), Warszawa, Polska oraz Ukraińskiej Unii Bezpieczeństwa Pożarowego i Technicznego (USPTB), z poparciem i udziałem agencji rządowych z Polski i Ukrainy, przemysłu i społeczeństwa obywatelskiego oraz partnerów międzynarodowych z rządów i organizacji międzynarodowych, w tym Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE).
2. Forum Warszawa-Kijów potwierdziło, że zagrożenia chemiczne pozostają poważne na Ukrainie, ze szczególnym uwzględnieniem Wschodu Ukrainy, na podstawie przeglądu i raportów z Ukrainy (w tym z kompleksowego przeglądu OSCE dotyczącego bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie) partnerów i uczestników. Wiele miejsc chemicznych, miejsc składowania i utylizacji zostało porzuconych, nadal istnieją zagrożenia dla infrastruktury chemicznej.
3. Uczestnicy witają bardzo pozytywną rolę i zwrócili się do Koordynatora Projektów OBWE na Ukrainie, aby nadal wiodła rolę w opracowywaniu konkretnych programów mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa chemicznego i bezpieczeństwa oraz poprawienie zdolności reagowania w sytuacjach kryzysowych.
4. Uczestnicy poparli inicjatywę utworzenia ogólnokrajowego programu "Ukraiński wolontariat przeciwpożarowy", który zostanie wprowadzony zgodnie z przepisami UE dotyczącymi ochrony ludności i reagowania w sytuacjach kryzysowych. Rozwój i wdrożenie systemu wolontariatu pożarowego w Ukrainie, jako ważnego procesu wspierania społeczności lokalnych, rozwijania samorządności i społeczeństwa obywatelskiego, zwiększania lokalnych zdolności do zapobiegania, przygotowania się i reagowania na wypadki związane z CBRJ oraz ochronę środowiska. Wdrożenie na Ukrainie proponowanego podejścia powinno być oferowane innym krajom.
5. Forum Warszawa-Kijów przeanalizowało istniejące możliwości i potencjał polskich i międzynarodowych partnerów z rządów, przemysłu, nauki i technologii, aby współpracować z ukraińskimi zainteresowanymi stronami w zakresie bezpieczeństwa chemicznego, ochrony środowiska i rozwoju wolontariatu na Ukrainie.
6. Uczestnicy sprawdzili i potwierdzili porównywalne zalety Polski w zakresie państwowej służby gaśniczej, ochrony ludności i wolontariatu. Potwierdzili, że polski model służby ochotniczej straży pożarnej jest odpowiedni i dogodny dla Ukrainy.
7. Przyznali również duży potencjał i możliwości Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie, Polsce i Lwowski Państwowy Uniwersytet Bezpieczeństwa Życia, jako liderów w rozwoju i prowadzenia programów szkoleniowych i najlepszych praktyk wymiany dla liderów Ukrainy i personelu dobrowolnej straży pożarnej.

8. Zachęcano Ukrainską Unię Bezpieczeństwa Pożarowego I Technicznego oraz Międzynarodowego Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego do kontynuowania ścisłej współpracy i podjęcia starań, z odpowiednimi agencjami rządowymi na Ukrainie i w Polsce, a także z międzynarodowymi partnerami i zainteresowanymi stronami, aby promować rozwój systemu wolontariatu w Ukrainie. Poniższe kroki zostały uznane jako priorytetowe:

- a. Opracowanie i wprowadzenie kompleksowego prawodawstwa oraz przepisów administracyjnych i technicznych w celu umożliwienia funkcjonowania systemu wolontariatu przeciwpożarowego ;
- b. Opracowanie I wprowadzenie modelu remiz jako praktycznych ośrodków szkoleniowych;
- c. Opracowanie i wprowadzenie kompleksowego systemu szkoleniowego umożliwiającego wyszkolenie i certyfikację personelu służby ochotniczej straży pożarnej;
- d. Opracowanie specyfikacji technicznych i wyposażenia, które mają być stosowane w stacjach ochotniczych strażyaków.

3. Partnerzy z Ukrainy I Polski biorący udział w Forum Warszawsko-Kijowskim potwierdzili ustanowione partnerstwo w opracowywaniu systemu wolontariatu pożarowego na Ukrainie w oparciu o polski model

4. Uczestnicy zgodzili się spotkać w lecie 2017 r. w Kijowie, aby przedyskutować i przeanalizować konkretne działania, które mają być wprowadzone w rozwój systemu wolontariatu pożarowego na Ukrainie.

Komunikat Prasowy

MIĘDZYNARODOWE FORUM WARSZAWA-KIJÓW

Rozwój współpracy w zmniejszeniu zagrożeń chemicznych, umacnianiu bezpieczeństwa chemicznego oraz ochotniczych straży pożarnych

Międzynarodowe Forum Warszawa-Kijów, które odbyło się 24 kwietnia 2017 r. W Ministerstwie Środowiska w Warszawie, wyraziło zgodę na dalsze zacieśnianie współpracy z Ukrainą w celu zmniejszenia zagrożeń chemicznych, wspierania bezpieczeństwa chemicznego, ze szczególnym uwzględnieniem regionu wschodniej Ukrainy, pomóc w rozwoju wolontariatu na Ukrainie, w oparciu o polskie doświadczenia. Wzmocnienie współpracy z Ukrainą w zakresie bezpieczeństwa chemicznego było uważane za ważny element promujący bezpieczeństwo krajowe i regionalne.

Forum Warszawa-Kijów zostało zorganizowane przez Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS), Warszawa, Polska, Ukraińskiej Unii Bezpieczeństwa Pożarowego i Technicznego (USPTB) oraz Głównego Inspektora Ochrony Środowiska Polskiego, z poparciem i udziałem agencji rządowych z Polski i Ukrainy, przemysłu i społeczeństwa obywatelskiego oraz partnerów międzynarodowych z rządów i organizacji międzynarodowych, w tym Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE).

Forum, którego przewodniczył Amb. Vaidotas Verba, koordynator projektu OBWE na Ukrainie, zgromadził ponad 80 przedstawicieli z Polski, Ukrainy i Białorusi, reprezentujących agencje rządowe, przemysł i środowisko akademickie. Min. Marek Haliniak, Główny Inspektor Ochrony Środowiska Polskiego, podkreślił znaczenie współpracy z Ukrainą w zakresie bezpieczeństwa chemicznego i środowiskowego. Amb. Vaidotas Verba przedstawił bieżącą współpracę OBWE z Ukrainą i międzynarodowymi partnerami w celu opracowania i wspierania projektów mających na celu zmniejszenie zagrożeń chemicznych na Ukrainie. Dyr. Marek Kuberski z Ministerstwa Spraw Zagranicznych przedstawił polską pomoc dla Ukrainy w celu zwiększenia bezpieczeństwa publicznego, w tym wsparcie rozszerzenia służby straży pożarnej na Ukrainie. Pan David Wulf, Zastępca Asystenta Sekretarza Departamentu Bezpieczeństwa Wewnętrznego Stanów Zjednoczonych wyraził w wideo wsparcie dla wzmożonej współpracy międzynarodowej w celu promowania bezpieczeństwa chemicznego na całym świecie i potwierdził trwające wsparcie USA w zakresie poprawy bezpieczeństwa chemicznego na Ukrainie. Przedstawiciele Ukrainy od Rady Ministrów i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przedstawili pracę przygotowawczą na Ukrainie w celu opracowania wolontariatu na Ukrainie. Wysoko ocenili bieżącą współpracę i wsparcie Polski w tym zakresie oraz stałą współpracę z Międzynarodowym Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS) jako wiodącym międzynarodowym dostawcą najlepszych praktyk i budowania potencjału w zakresie bezpieczeństwa chemicznego. Pan A. Danik z Państwowej Służby Sytuacji Nadzwyczajnych Ukrainy w regionie Doniecka, poinformował o rosnących zagrożeniach chemicznych na wschodzie Ukrainy. Zaprosił uczestników do pomocy w łagodzeniu tych zagrożeń i wprowadzeniu bezpieczeństwa chemicznego. Profesor Vasil Karabyn, z Lwowskiego Państwowego Uniwersytetu Bezpieczeństwa Życia, przedstawił negatywny wpływ spalania stosów węgla w regionie SOCAL na Ukrainie na środowisko.

Uczestnicy witają bardzo pozytywną rolę i zwrócili się do Koordynatora Projektów OBWE na Ukrainie, aby nadal wiodła rolę w opracowywaniu konkretnych programów mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa chemicznego i bezpieczeństwa oraz poprawienie zdolności reagowania w sytuacjach kryzysowych.

Uczestnicy poparli inicjatywę utworzenia ogólnokrajowego programu "Ukraiński wolontariat przeciwpożarowy", który zostanie wprowadzony zgodnie z przepisami UE dotyczącymi ochrony ludności i reagowania w sytuacjach kryzysowych. Deklaracja Forum o współpracy w rozwoju Ochotniczych Straży Pożarnych na Ukrainie potwierdziła, że priorytetem jest opracowanie i wprowadzenie wszechstronnego prawodawstwa oraz przepisów administracyjnych i technicznych w celu umożliwienia funkcjonowania systemu wolontariatu pożarowego,

wprowadzenia kompleksowego systemu szkoleń i modelu wolontariatu Stacji benzynowych, szkolenie i certyfikacja personelu w ramach wolontariatu pożarowego. Deklaracja potwierdziła, że uczestnicy z Ukrainy i Polski nawiązali partnerstwo na rzecz rozwoju systemu wolontariatu Ukrainy na Ukrainie w oparciu o polski model.

Uczestnicy Ukrainy poparli wprowadzenie na Ukrainie programu na rzecz lokalnej świadomości i odpowiedzialności za bezpieczeństwo chemiczne.

Ukraińska Unia Bezpieczeństwa Pożarowego i Technicznego (USPTB) oraz Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego (ICCSS) w Warszawie zostały zaproszone do kontynuowania ścisłej współpracy i podejmowania działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa chemicznego i rozwój systemu wolontariatu w Ukrainie.

Wreszcie uczestnicy uzgodnili, że w lecie 2017 r. w Kijowie spróbują omówić i przeanalizować konkretne działania w celu zwiększenia bezpieczeństwa chemicznego i dalszego rozwijania systemu wolontariatu na Ukrainie.

Lista uczestników

Uczestnicy międzynarodowe

Organizacja

Mykhailo Baitala	Ministerstwo spraw wewnętrznych Ukrainy
Borys Bolibrukh	Ukraińska Unia Bezpieczeństwa Pożarowego i Technologicznego
Inna Chikalo	Ukraińska Unia Bezpieczeństwa Pożarowego i Technologicznego
Gennadiy Goncharuk	Ministerstwo spraw wewnętrznych Ukrainy
Vasyl Karabyn	Lwowski Państwowy Uniwersytet Bezpieczeństwa Życia
Andrii Kostrytsia	Ukraińska Komunikacyjna Grupa
Ivan Krisa	Ukraińska Unia Bezpieczeństwa Pożarowego i Technologicznego
Ivan Palevoda	Uniwersytet Ochrony Ludności Ministerstwa Sytuacji Nadzwyczajnych Republiki Białorusi
Siarhei Pastukhou	Uniwersytet Ochrony Ludności Ministerstwa Sytuacji Nadzwyczajnych Republiki Białorusi
Borys Platkevych	Ukraińska Unia Bezpieczeństwa Pożarowego i Technologicznego
Kateryna Riabko	Ukraińska Komunikacyjna Grupa
Volodymyr Tsopa	Ukraińska Komunikacyjna Grupa
Volodymyr Timofeev	Gabinet Ministrów Ukrainy
Vaidotas Verba	OBWE
Alla Yushchuk	OBWE

Uczestnicy Polski

Organizacja

Leszek Dąbal	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie
Mihał Ceremuga	Wojskowy Instytut Chemii i Radiometrii
Jakub Dzika	Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania

Kryzysowego Podkarpackiego Urzędu
Wojewódzkiego W Rzeszowie

Centralnego Instytut Ochrony Pracy

Biuro Bezpieczeństwa i Higieny Pracy

Polski Koncern Naftowy Orlen SA

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Instytut Chemii Przemysłowej

SGSP

Ministerstwo Rozwoju

Departament Nadzoru i Kontroli
Główny Inspektorat Pracy

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Astra Ltd.

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa

Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony
Przeciwpożarowej

Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy
Instytut Badawczy

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Instytut Chemii Przemysłowej
GIOS

Wojskowa Akademia Techniczna

Wojskowy Instytut Chemii i Radiometrii

GIOS

Izba Skarbowa, Kraków

SGSP

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa

Agnieszka Gajek

Przemysław Gostomski

Wojciech Jasinski

Irena Juszczak

Dorota Kalisz

Paweł Kępka

Emilia Klimaszewska

Henryk Kryszczyszyn

Marek Kuberski

Marek Małecki

Krzysztof Malesa

Julia Mazur

Sławomir Grzegorz Mazurek

Barbara Michalowska

Andrzej Mielczarek
Milena Morison-Kowalska

Sławomir Neffe

Grzegorz Nysko

Katarzyna Pirowska

Andrzej Puka

Joanna Rakowska

Witold Skomra

Krystyna Sołek	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie
Przemysław Stangierski	A.T. Kearney Sp. z o.o
Robert Stankiewicz	Dow Polska
Ahmed Abudher	ICCSSL
Anastasiia Feshanets	ICCSSL
Lesław Górniak	ICCSSL
Ibrohim Ikromzoda	ICCSSL
Andrzej Jagusiewicz	ICCSSL
Krzysztof Paturej	ICCSSL
Adam Paturej	ICCSSL
Lech Starostin	ICCSSL
Pavlo Khazov	ICCSSL
Wademar Paturej	ICCSSL
Dariusz Marczyński	ICCSSL
Wiesław Lesniakiewicz	ICCSSL